

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 20.10.2014 § 1053

HEL 2014-001702 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

- kehottaa Palmia-liikelaitosta järjestämään 31.12.2014 mennessä ruokahuoltopalvelutoimintansa (pois lukien henkilöstöruokailu) sekä puhelin- ja hyvinvointipalvelutoimintansa siten, että niitä voidaan harjoittaa kilpailuneutraaliteettisäännösten edellytykset täyttävällä tavalla liikelaitosmuodossa jatkossakin,
  - kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalvelut -osastoa yhteistyössä Palmia-liikelaitoksen kanssa perustamaan osakeyhtiön Palmia-liikelaitoksen henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- ja turvapalvelutoiminnan jatkamista varten sekä allekirjoittamaan liitteenä olevien luonnosten mukaiset ja muut tarvittavat yhtiön perustamis- ym. asiakirjat sekä tekemään niihin tarvittaessa teknisluonteisia tai muuten vähäisiä muutoksia,
  - hyväksyy perustettavan palveluyhtiön kaikkien osakkeiden merkitsemisen kaupungin lukuun, ja kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa maksamaan osakkeiden merkintähinnan 50 000 euroa talousarviotililtä 8 22 19 Arvopaperit, Khn käytettäväksi,
  - hyväksyy Palmia-liikelaitoksen henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- ja turvapalvelutoimintojen sekä niihin liittyvän omaisuuden siirrot palveluyhtiölle 31.12.2014 mennessä, ja kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalvelut -osastoa allekirjoittamaan kaupungin puolesta liitteenä olevan luonnoksen mukaisen siirtoon liittyvän luovutuskirjan sekä tekemään siihen tarvittaessa teknisluonteisia tai muuten vähäisiä muutoksia,
  - kehottaa kaupunginkansliaa yhteistyössä Palmia-liikelaitoksen ja perustettavan palveluyhtiön kanssa määrittelemään palveluyhtiön toiminnan käynnistämiseen liittyvän siirtymäaikajärjestelyn mukaiset sopimuskokonaisuudet 31.12.2014 mennessä, sekä kehottaa kaupungin virastoja ja laitoksia solmimaan 31.12.2014 mennessä
-

siirtymäaikajärjestelyn mukaisesti palveluyhtiön kanssa määräaikaiset sopimukset palveluyhtiön tuottamista palveluista ja kilpailuttamaan palvelut määräaikaisten sopimusten päättymisen jälkeen,

- kehottaa kaupunginkansliaa yhteistyössä Palmia-liikelaitoksen, kiinteistöviraston tilakeskuksen, opetusviraston, sosiaali- ja terveysviraston sekä varhaiskasvatusviraston kanssa selvittämään kaupungin omana toimintana tuotettavan ruokahuoltopalvelun tarkoituksenmukaisimman toteutustavan (ruokahuoltopalvelukonsepti) siten, että selvityksen tulokset ovat käytettävissä kaupungin vuoden 2016 talousarviovalmistelussa ja vuosien 2016–2018 taloussuunnitelmavalmistelussa, ja ottamaan selvityksessä erityisesti huomioon tulevaisuuden ruokahuoltotarpeet ja käytettävissä olevat tuotanto-/valmistustavat, kaupunginvaltuuston linjauksen ruokahuoltopalvelujen kilpailuttamisen lisäämisestä sekä olemassa olevan keittiöverkon tehokkaamman hyödyntämisen ruokahuoltopalveluihin liittyvien investointien pienentämiseksi,
- kehottaa opetusvirastoa, sosiaali- ja terveysvirastoa sekä varhaiskasvatusvirastoa laatimaan yhteistyössä kaupunginkanslian, hankintakeskuksen ja Palmia-liikelaitoksen kanssa 31.12.2015 mennessä kaupunginvaltuuston linjaamaan viiden vuoden kuluessa toteutettavaan ruokahuoltopalvelujen kilpailutuksen lisäämiseen liittyvät useampivuotiset ja asteittain laajenevat suunnitelmat, joissa muun muassa määritellään siirtymäkauden aikana kunakin vuonna kilpailutettavat toimipisteet, sekä kehottaa opetusvirastoa, sosiaali- ja terveysvirastoa sekä varhaiskasvatusvirastoa toteuttamaan kilpailutuksen lisäämisen laadittujen suunnitelmien mukaisesti,
- kehottaa kaupunginkansliaa yhteistyössä sosiaali- ja terveysviraston sekä perustettavan palveluyhtiön kanssa selvittämään 31.5.2015 mennessä viraston omana toimintana tuottamien laitoshuoltopalvelujen keskittämistä palveluyhtiöön tai HUS-Desiko -liikelaitokseen sekä omana toimintana tuotettujen vahtimestaripalvelujen keskittämistä palveluyhtiöön,
- kehottaa kaupunginkansliaa yhteistyössä perustettavan palveluyhtiön ja kaupungin muiden hallintokuntien kanssa selvittämään 31.5.2015 mennessä omana toimintana tuotettujen tukipalvelujen keskittämistä palveluyhtiölle, sekä

- antaa kaupunginjohtajan valmisteltavaksi toivomusponnen, jonka mukaan selvitetään mahdollisuudet käyttää vajaatyökykyisten työllistämistä kilpailuttamiskriteereissä.

Käsittely

20.10.2014 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Palautusehdotus:

Pilvi Torsti: Kaupunginhallitus päättää palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että

- kaupunginkansliaa kehotetaan valmistelevaan täytäntöönpanopäätös niin, että Palmian toimivan johdon kanssa sovitaan prosessin kokonaisaikataulu niin, että sopimuskokonaisuudet ja siirtymäjärjestelyt ovat valmiit 31.5.2014 mennessä kuitenkin niin, että kilpailuneutraliteettisäännösten tuomat aikatauluvaatimukset henkilöstöruokailun osalta huomioidaan,
- kaikissa kilpailutuksen lisäämiseen viittaaviin kohtiin laitetaan muotoilu *mahdollinen kilpailutuksen lisääminen* sekä
- sote-palvelujen keskittäminen ei ole osa toimeenpanopäätöstä, vaan asia selvitetään sote-ratkaisun yhteydessä.

Kannattaja: Osku Pajamäki

Äänestys:

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Kaupunginhallitus päättää palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että

- kaupunginkansliaa kehotetaan valmistelevaan täytäntöönpanopäätös niin, että Palmian toimivan johdon kanssa sovitaan prosessin kokonaisaikataulu niin, että sopimuskokonaisuudet ja siirtymäjärjestelyt ovat valmiit 31.5.2014 mennessä kuitenkin niin, että kilpailuneutraliteettisäännösten tuomat aikatauluvaatimukset henkilöstöruokailun osalta huomioidaan
- kaikissa kilpailutuksen lisäämiseen viittaaviin kohtiin laitetaan muotoilu *mahdollinen kilpailutuksen lisääminen* sekä
- sote-palvelujen keskittäminen ei ole osa toimeenpanopäätöstä, vaan asia selvitetään sote-ratkaisun yhteydessä.

Jaa-äännet: 10

Arja Karhuvaara, Emma Kari, Tuuli Kousa, Seija Muurinen, Lasse

Männistö, Hannu Oskala, Erkki Perälä, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen

Ei-äänet: 4

Osku Pajamäki, Mika Raatikainen, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Sirpa Puhakka

Äänin 10 - 4 (1 poissa) kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä. Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen mukaisen ehdotuksen.

13.10.2014 Pöydälle

29.09.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

22.09.2014 Pöydälle

15.09.2014 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 08.10.2014 § 322

HEL 2014-001702 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti

- hyväksyä Palmia-liikelaitoksen ruokahuoltopalvelutoiminnan (pois lukien henkilöstöruokailu) sekä puhelin- ja hyvinvointipalvelutoimintojen jatkamisen liikelaitosmuodossa kilpailuneutraliteettisäännösten edellytykset täyttävällä tavalla,
- hyväksyä Palmia-liikelaitoksen henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- sekä turvapalvelutoimintoja välittömästi jatkavan osakeyhtiön (palveluyhtiö) perustamisen kaupungin omistukseen,

27.10.2014

-
- hyväksyä Palmia-liikelaitoksen henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- sekä turvapalvelutoimintojen siirtämisen palveluyhtiölle 31.12.2014 mennessä,
  - hyväksyä palveluyhtiön toiminnan järjestämisen tämän päätöksen perusteluissa kuvatun siirtymäaikajärjestelyn periaatteiden mukaisesti siten, että kaupunki alkaa siirtymäkauden aikana hallitusti ja vaihteittain kilpailuttaa tarvitsemansa palveluyhtiöön siirrettävät palvelut,
  - hyväksyä palveluyhtiön perustamiseen ja toiminnan siirtoon liittyvät pääomajärjestelyt,
  - kehottaa opetuslautakuntaa lisäämään kilpailuttamisen määrän viiden vuoden kuluessa suunnitellusti ja vaihteittain korkeintaan noin 30 prosenttiin opetusviraston tarvitsemista ruokahuoltopalveluista siten, että kilpailutettavat kohteet valitaan tasapuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti, ja kilpailuttamisen ehtoihin sisällytetään vaatimus siitä, että kilpailun voittanut palveluntuottaja on velvollinen ottamaan palvelukseensa liikkeenluovutuksen periaatteen mukaisesti kilpailun kohteessa mahdollisesti ilman työtä jäävän henkilöstön,
  - kehottaa sosiaali- ja terveyslautakuntaa sekä varhaiskasvatuslautakuntaa lisäämään kilpailuttamisen määrän viiden vuoden kuluessa suunnitellusti ja vaihteittain korkeintaan noin 20 prosenttiin niiden alaisten virastojen tarvitsemista ruokahuoltopalveluista siten, että kilpailutettavat kohteet valitaan tasapuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti, ja kilpailuttamisen ehtoihin sisällytetään vaatimus siitä, että kilpailun voittanut palveluntuottaja on velvollinen ottamaan palvelukseensa liikkeenluovutuksen periaatteen mukaisesti kilpailun kohteessa mahdollisesti ilman työtä jäävän henkilöstön,
  - kehottaa opetuslautakuntaa, sosiaali- ja terveyslautakuntaa sekä varhaiskasvatuslautakuntaa huolellisesti seuraamaan ruokahuoltopalvelujen kilpailuttamisen lisäämisen vaikutuksia erityisesti palvelujen hintaan ja laatuun sekä henkilöstön asemaan ja tekemään saatavien kokemusten pohjalta tarvittaessa esityksiä kilpailuttamisessa tarvittaviksi muutoksiksi,
  - hyväksyä kaupungin ruokahuoltopalvelukonseptia koskevan kokonaisselvityksen käynnistämisen ja toteuttamisen,
  - oikeuttaa kaupunginhallituksen päättämään Palmia-liikelaitoksen toiminnan, omaisuuden ja henkilöstön siirtoon liittyvistä
-

järjestelyistä, palveluyhtiön toimintaan sekä ruokahuoltopalvelujen kilpailuttamisen lisäämiseen liittyvistä siirtymäaikajärjestelyistä sekä kaupungin ruoka-huoltopalvelukonseptia koskevan kokonaisselvityksen reunaehdoista sekä,

- että palveluyhtiön perustamisen yhteydessä ei muuteta henkilöstön työehtoja. Helsingin tahtotila on, että palveluyhtiön henkilöstön työehdot vastaavat kokonaisuutena tarkasteltuna vähintään Avaintyöntekijöiden työehtosopimuksen ehtoja.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet käyttää vajaatyökykyisten työllistämistä kilpailuttamiskriteereissä. (Mari Holopainen)

Käsittely

08.10.2014 Ehdotuksen mukaan

Kun asiassa oli käyty keskustelua, puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen olisi merkinnyt asian käsittelyn keskeyttämistä, minkä vuoksi puheenjohtaja kehotti seuraavia puhujia rajoittamaan puheenvuoronsa kysymykseen asian palauttamisesta kaupunginhallitukselle. Samalla oli tehtävä mahdolliset muut palautusehdotukset tämän keskustelun aikana.

Julistettuaan keskustelun asian palauttamisesta päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Pilvi Torsti valtuutettu Thomas Wallgrenin kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että

- kaupunginvaltuusto kehottaa kuntalain kilpailuneutraliteettipykälän vaatimusten mukaisesti kaupunginkansliaa valmistelevaan vuoden 2014 aikana hyväksyttäväksi Palmian johtosääntöön muutoksen, jossa määritellään Palmian tuottavan toimialansa palveluita kaupunkikonsernin virastoille, laitoksille ja yhteisöille ja todetaan Palmian toimivan markkinoilla kuntalain mukaisesti vain vähäisessä määrin. Uusi Palmia toimii kilpailuneutraliteettisäännösten edellyttämällä tavalla joko vetäytyen markkinoilta tai perustaen erillisen yhtiön markkinoilla

tapahtuvaa toimintaa varten. Tämä toteuttaa valtuustostrategian kirjauksen: "Palmian, Helsingin Energian ja Helsingin Sataman toiminta- ja hallintomallit järjestetään kilpailuneutraliteettisäännösten edellyttämällä tavalla."

- Kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginkansliaa vaatimaan Palmialta esityksen mittareista, joilla jatkossa seurataan Palmian työn kilpailukykyisyyttä ja tehokkuutta, kun se ei kilpaile markkinoilla. Palmiaa kehoitetaan esittämään kaupungille myös muita mitattavia tavoitteita liittyen vammaisten, maahanmuuttajien, osatyökykyisten ja muiden vaikeasti työllistyvien työllistäminen.
- Kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginkansliaa valmistelemaan yhteistyössä opetuslautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisten virastojen kanssa suunnitelman ruokahuoltopalvelujen hankinnasta huhtikuuhun 2015 mennessä.
- Kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginkansliaa valmistelemaan esityksen kilpailutuksien laajuudesta, kun ruokahuoltopalvelujen hankinnasta on tehty selvitys ja ratkaisu.
- Kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginkansliaa seuraamaan valmistelussa olevan uuden hankintalain vaikutuksia Palmian toiminnalle ja pohtimaan Palmian toiminnan jatkokehittämistä hankintalain muutosten aikataulussa.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken haluaa jatkaa asian käsittelyä, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Pilvi Torstin palautusehdotus hyväksytty.

4 äänestys

JAA-ehdotus: Jatko

EI-ehdotus: Kaupunginvaltuusto palauttaa tehdyn esityksen valmisteluun seuraavalla ohjeistuksella:

-kaupunginvaltuusto kehottaa kuntalain kilpailuneutraliteettipykälän vaatimusten mukaisesti kaupunginkansliaa valmistelemaan vuoden 2014 aikana hyväksyttäväksi Palmian johtosääntöön muutoksen, jossa määritellään Palmian tuottavan toimialansa palveluita kaupunkikonsernin virastoille, laitoksille ja yhteisöille ja todetaan Palmian toimivan markkinoilla kuntalain mukaisesti vain vähäisessä määrin. Uusi Palmia toimii kilpailuneutraliteettisäännösten edellyttämällä tavalla joko vetäytyen markkinoilta tai perustaen erillisen yhtiön markkinoilla tapahtuvaa toimintaa varten. Tämä toteuttaa valtuustostrategian kirjauksen: "Palmian, Helsingin Energian ja Helsingin Sataman toiminta- ja hallintomallit järjestetään

kilpailuneutraliteettisäännösten edellyttämällä tavalla.”

-Kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginkansliaa vaatimaan Palmialta esityksen mittareista, joilla jatkossa seurataan Palmian työn kilpailukykyisyyttä ja tehokkuutta, kun se ei kilpaile markkinoilla.

Palmiaa kehoitetaan esittämään kaupungille myös muita mitattavia tavoitteita liittyen vammaisten, maahanmuuttajien, osatyökykyisten ja muiden vaikeasti työllistyvien työllistäminen.

-Kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginkansliaa valmistelemaan yhteistyössä opetuslautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisten virastojen kanssa suunnitelman ruokahuoltopalvelujen hankinnasta huhtikuuhun 2015 mennessä.

-Kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginkansliaa valmistelemaan esityksen kilpailutuksien laajuudesta, kun ruokahuoltopalvelujen hankinnasta on tehty selvitys ja ratkaisu

-Kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginkansliaa seuraamaan valmistelussa olevan uuden hankintalain vaikutuksia Palmian toiminnalle ja pohtimaan Palmian toiminnan jatkokehittämistä hankintalain muutosten aikataulussa

Jaa-äännet: 43

Mukhtar Abib, Hennariikka Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Patrik Gayer, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Suzan Ikävalko, Jessica Karhu, Otso Kivekäs, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Otto Lehtipuu, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Anniina Palm, Jaana Pelkonen, Erkki Perälä, Mari Puoskari, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Jukka Relander, Laura Rissanen, Wille Rydman, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Päivi Storgård, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 41

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Mika Ebeling, Yrjö Hakanen, Eero Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Timo Laaninen, Harri Lindell, Päivi Lipponen, Eija Loukoila, Jape Lovén, Silvia Modig, Sami Muttillainen, Terhi Mäki, Sari Mäkimattila, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Terhi Peltokorpi, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Nasima Razmyar, Pekka Saarnio, Tomi Sevander, Johanna Sumuvuori, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 1

Tom Packalén

Kaupunginvaltuusto oli päättänyt jatkaa asian käsittelyä.

Julistettuaan keskustelun itse asiassa päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli tehty seuraava vastaehdotus:

Valtuutettu Helena Kantola oli valtuutettu Nina Hurun kannattamana ehdottanut, että valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää Palmian toiminta- ja hallintomallin sisäiset kehittämistarpeet ja muuttaa niitä tarpeen vaatiessa niin, että Palmian henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- ja turvapalvelut puretaan ja siirretään Helsingin kaupungin asianomaisen lautakunnan alaisuuteen ja ohjaukseen. Tällöin Palmian toiminnat säilyvät Helsingin kaupungin omana toimintana ja EU-säännösten ulottumattomissa.

Lisäksi keskustelun kuluessa oli valtuutettu Dan Koivulaakso valtuutettu Jape Lovénin kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi hylätä kaupunginhallituksen ehdotuksen seuraavin perustein:

Palmia-liikelaitoksen yhtiöittämistä ei tule hyväksyä kaupunginhallituksen esittämällä tavalla, joka merkitsee nykyisen toiminnan pilkkomista osakeyhtiöön ja liikelaitokseen.

Osakeyhtiön hallinto on vähemmän avoin ja läpinäkyvä kuin liikelaitoksen. Kaupunginvaltuustolla olisi erittäin rajalliset mahdollisuudet saada tietoa ja vaikuttaa osakeyhtiön toimintaan.

Palmia-liikelaitoksen kilpailuneutraaliteettilainsäädännön alainen toiminta on vähäistä eikä edellytä liikelaitoksen pilkkomista esitetyllä tavalla. Pilkkomisen seurauksena Palmia-liikelaitoksen kannattavuus ja useat sadat työpaikat ovat vaarassa.

Palmia-liikelaitoksen kilpailuneutraaliteettilainsäädännön alainen toiminta on vähäistä, joten Palmia-liikelaitos voi joko luopua tästä toiminnasta tai yhtiöittää tämän toiminnan. Nämä vaihtoehdot tulee selvittää tavoitteena, että näiden toimintojen kannattavuus taataan ja vältetään työpaikkojen menetyksiltä.

Tässä yhteydessä ei ole tarvetta määritellä opetusviraston, sosiaali- ja terveysviraston taikka varhaiskasvatusviraston palvelujen kilpailuttamisesta. Virastojen tuottamien tukipalvelujen kilpailuttamista ei ole tarkoituksenmukaista kytkeä Palmia-ratkaisuun.

Palmia-ratkaisun yhteydessä voidaan hyväksyä ruokahuoltopalvelunkonseptin kokonaisselvityksen

27.10.2014

käynnistäminen ja toteuttaminen. Tässä yhteydessä tulee ottaa huomioon Palmia-liikelaitoksen toiminnan edellytykset kaupungin ruokahuollon toteuttamiseksi käyttäen hyväksi muun muassa jo olemassa olevaa eri toimipisteiden keittiöverkostoa.

Edelleen keskustelun kuluessa oli valtuutettu Mari Holopainen valtuutettu Otso Kivekkään kannattamana ehdottanut hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Selvitetään mahdollisuudet käyttää vajaatyökykyisten työllistämistä kilpailuttamiskriteereissä.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysjärjestys kuului seuraavasti: Ensin otetaan valtuutettu Helena Kantolan vastaehdotus äänestykseen. Tämän jälkeen otetaan valtuutettu Dan Koivulaakson hylkäysehdotus äänestykseen. Mikäli valtuutettu Dan Koivulaakson ehdotus hyväksytään, raukeaa ehdotettu toivomusponsi.

5 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy kaupunginhallituksen ehdotuksen, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Helena Kantolan vastaehdotus hyväksytty.

JAA-ehdotus: Khs

Ei-ehdotus: Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää Palmian toiminta- ja hallintomallin sisäiset kehittämistarpeet ja muuttaa niitä tarpeen vaatiessa niin, että Palmian henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- ja turvapalvelut puretaan ja siirretään Helsingin kaupungin asianomaisen lautakunnan alaisuuteen ja ohjaukseen. Tällöin Palmian toiminnot säilyvät Helsingin kaupungin omana toimintana ja EU-säännösten ulottumattomissa.

Jaa-äännet: 43

Mukhtar Abib, Hennariikka Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Patrik Gayer, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Suzan Ikävalko, Jessica Karhu, Otso Kivekäs, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Otto Lehtipuu, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Anniina Palm, Jaana Pelkonen, Erkki Perälä, Mari Puoskari, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Risto

27.10.2014

Rautava, Jukka Relander, Laura Rissanen, Wille Rydman, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Päivi Storgård, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 7

Mika Ebeling, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Helena Kantola, Sari Mäkimattila, Mika Raatikainen

Tyhjä: 33

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Yrjö Hakanen, Eero Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Timo Laaninen, Harri Lindell, Päivi Lipponen, Eija Loukoila, Jape Lovén, Sami Mutttilainen, Terhi Mäki, Sara Paavolainen, Tom Packalén, Osku Pajamäki, Terhi Peltokorpi, Sirpa Puhakka, Nasima Razmyar, Pekka Saarnio, Tomi Sevander, Johanna Sumuvuori, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Anna Vuorjoki

Poissa: 2

Seppo Kanerva, Silvia Modig

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Helena Kantolan vastaehdotusta.

6 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy kaupunginhallituksen ehdotuksen, äänestää jaa; jos ei voittaa on valtuutettu Dan Koivulaakson hylkäysehdotus hyväksytty.

JAA-ehdotus: Khs

Ei-ehdotus: Palmia-liikelaitoksen yhtiöittämistä ei tule hyväksyä kaupunginhallituksen esittämällä tavalla, joka merkitsee nykyisen toiminnan pilkkomista osakeyhtiöön ja liikelaitokseen. Osakeyhtiön hallinto on vähemmän avoin ja läpinäkyvä kuin liikelaitoksen. Kaupunginvaltuustolla olisi erittäin rajalliset mahdollisuudet saada tietoa ja vaikuttaa osakeyhtiön toimintaan. Palmia-liikelaitoksen kilpailuneutraliteettilainsäädännön alainen toiminta on vähäistä eikä edellytä liikelaitoksen pilkkomista esitetyllä tavalla. Pilkkomisen seurauksena Palmia-liikelaitoksen kannattavuus ja useat sadat työpaikat ovat vaarassa. Palmia-liikelaitoksen kilpailuneutraliteettilainsäädännön alainen toiminta on vähäistä, joten Palmia-liikelaitos voi joko luopua tästä toiminnasta tai yhtiöittää tämän toiminnan. Nämä vaihtoehdot tulee selvittää tavoitteena, että näiden toimintojen kannattavuus taataan ja vältetään työpaikkojen

menetyksiltä. Tässä yhteydessä ei ole tarvetta määritellä opetusviraston, sosiaali- ja terveystieteiden taikka varhaiskasvatusviraston palvelujen kilpailuttamisesta. Virastojen tuottamien tukipalvelujen kilpailuttamista ei ole tarkoituksenmukaista kytkeä Palmia-ratkaisuun. Palmia-ratkaisun yhteydessä voidaan hyväksyä ruokahuoltopalvelunkonseptin kokonaisselvityksen käynnistäminen ja toteuttaminen. Tässä yhteydessä tulee ottaa huomioon Palmia-liikelaitoksen toiminnan edellytykset kaupungin ruokahuollon toteuttamiseksi käyttäen hyväksi muun muassa jo olemassa olevaa eri toimipisteiden keittiöverkostoa.

Jaa-äännet: 43

Mukhtar Abib, Hennariikka Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Patrik Gayer, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Suzan Ikävalko, Jessica Karhu, Otso Kivekäs, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Otto Lehtipuu, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Anniina Palm, Jaana Pelkonen, Erkki Perälä, Mari Puoskari, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Jukka Relander, Laura Rissanen, Wille Rydman, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Päivi Storgård, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 39

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Mika Ebeling, Yrjö Hakanen, Eero Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Helena Kantola, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Timo Laaninen, Päivi Lipponen, Eija Loukoila, Jape Lovén, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Terhi Mäki, Sari Mäkimattila, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Terhi Peltokorpi, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Nasima Razmyar, Pekka Saarnio, Tomi Sevander, Johanna Sumuvuori, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 2

Harri Lindell, Tom Packalén

Poissa: 1

Seppo Kanerva

Kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt kaupunginhallituksen ehdotuksen.

7 äänestys

27.10.2014

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Mari Holopaisen ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei

JAA-ehdotus: Selvitetään mahdollisuudet käyttää vajaatyökykyisten työllistämistä kilpailuttamiskriteereissä.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 51

Zahra Abdulla, Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Patrik Gayer, Yrjö Hakanen, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Helena Kantola, Jessica Karhu, Otso Kivekäs, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Otto Lehtipuu, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Sari Mäkimattila, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Anniina Palm, Jaana Pelkonen, Erkki Perälä, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Jukka Relander, Laura Rissanen, Wille Rydman, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Päivi Storgård, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 6

Maija Anttila, Veronika Honkasalo, Kauko Koskinen, Terhi Mäki, Pekka Saarnio, Tomi Sevander

Tyhjä: 26

Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eero Heinäluoma, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Timo Laaninen, Harri Lindell, Päivi Lipponen, Eija Loukoila, Jape Lovén, Silvia Modig, Sara Paavolainen, Tom Packalén, Osku Pajamäki, Terhi Peltokorpi, Sirpa Puhakka, Nasima Razmyar, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Anna Vuorjoki

Poissa: 2

Seppo Kanerva, Sami Muttillainen

Kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt valtuutettu Mari Holopaisen ehdottaman toivomusponnen.

Seuraavat valtuutetut ilmoittivat pöytäkirjaan merkittäväksi hylkäysehdotuksen mukaisen eriävän mielipiteensä:

Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Eija Loukoila, Pentti Arajärvi, Dan Koivulaakso, Jape Lovén, Nina Huru, Sara Paavolainen, Pekka

27.10.2014

Saarnio, Tomi Sevander, Helena Kantola, Nasima Razmyar, Nuutti Hyttinen, Eero Heinäluoma, Osku Pajamäki, Mika Raatikainen, Laura Kolbe, Sirkku Ingervo, Silvia Modig, Terhi Peltokorpi, Pilvi Torsti, Päivi Lipponen, Paavo Arhinmäki, Timo Laaninen, Rene Hursti, Thomas Wallgren, Maija Anttila, Jukka Järvinen, Anna Vuorjoki, Yrjö Hakanen, Zahra Abdulla, Terhi Mäki, Sami Muttilainen, Sirpa Puhakka, Tuomo Valokainen

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 08.09.2014 § 121

HEL 2014-001702 T 00 01 00

Esitys

Kaupunginhallituksen konsernijaosto esitti kaupunginhallitukselle seuraavaa:

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää

- hyväksyä Palmia-liikelaitoksen ruokahuoltopalvelutoiminnan (pois lukien henkilöstöruokailu) sekä puhelin- ja hyvinvointipalvelutoimintojen jatkamisen liikelaitosmuodossa kilpailuneutraalisääntöjen edellytykset täyttävällä tavalla,
- hyväksyä Palmia-liikelaitoksen henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- sekä turvapalvelutoimintoja välittömästi jatkavan osakeyhtiön (palveluyhtiö) perustamisen kaupungin omistukseen,
- hyväksyä Palmia-liikelaitoksen henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- sekä turvapalvelutoimintojen siirtämisen palveluyhtiölle 31.12.2014 mennessä,
- hyväksyä palveluyhtiön toiminnan järjestämisen tämän päätöksen perusteluissa kuvatun siirtymäaikajärjestelyn periaatteiden mukaisesti siten, että kaupunki alkaa

27.10.2014

siirtymäkauden aikana hallitusti ja vaiheittain kilpailuttaa tarvitsemansa palveluyhtiöön siirrettävät palvelut,

- hyväksyä palveluyhtiön perustamiseen ja toiminnan siirtoon liittyvät pääomajärjestelyt,
- kehottaa opetuslautakuntaa lisäämään kilpailuttamisen määrän viiden vuoden kuluessa suunnitellusti ja vaiheittain noin 32,5 prosenttiin opetusviraston tarvitsemista ruokahuoltopalveluista siten, että kilpailutettavat kohteet valitaan tasapuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti, ja kilpailuttamisen ehtoihin sisällytetään vaatimus siitä, että kilpailun voittanut palveluntuottaja on velvollinen ottamaan palvelukseensa liikkeenluovutuksen periaatteen mukaisesti kilpailun kohteessa mahdollisesti ilman työtä jäävän henkilöstön,
- kehottaa sosiaali- ja terveyslautakuntaa sekä varhaiskasvatuslautakuntaa lisäämään kilpailuttamisen määrän viiden vuoden kuluessa suunnitellusti ja vaiheittain noin 20 prosenttiin niiden alaisten virastojen tarvitsemista ruokahuoltopalveluista siten, että kilpailutettavat kohteet valitaan tasapuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti, ja kilpailuttamisen ehtoihin sisällytetään vaatimus siitä, että kilpailun voittanut palveluntuottaja on velvollinen ottamaan palvelukseensa liikkeenluovutuksen periaatteen mukaisesti kilpailun kohteessa mahdollisesti ilman työtä jäävän henkilöstön,
- kehottaa opetuslautakuntaa, sosiaali- ja terveyslautakuntaa sekä varhaiskasvatuslautakuntaa huolellisesti seuraamaan ruokahuoltopalvelujen kilpailuttamisen lisäämisen vaikutuksia erityisesti palvelujen hintaan ja laatuun sekä henkilöstön asemaan ja tekemään saatavien kokemusten pohjalta tarvittaessa esityksiä kilpailuttamisessa tarvittaviksi muutoksiksi,
- hyväksyä kaupungin ruokahuoltopalvelukonseptia koskevan kokonaisselvityksen käynnistämisen ja toteuttamisen,
- hyväksyä opetusviraston omana toimintana tuottamien ruotsinkielisen päivähoidon siivouspalvelujen ja koulujen teknisentyön kalustonhoitopalvelujen sekä varhaiskasvatusviraston omana toimintana tuottamien puhtaus-/siivouspalvelujen siirtämisen, tehtäviä hoitava henkilöstö mukaan luettuna, perustettavan palveluyhtiön hoidettavaksi ennen kuin yhtiö lakkaa olemasta kaupungin laissa julkisista hankinnoista tarkoitettu sidosyksikkö sekä

- oikeuttaa kaupunginhallituksen päättämään Palmia-liikelaitoksen toiminnan, omaisuuden ja henkilöstön siirtoon liittyvistä järjestelyistä, palveluyhtiön toimintaan sekä ruokahuoltopalvelujen kilpailuttamisen lisäämiseen liittyvistä siirtymäaikajärjestelyistä sekä kaupungin ruoka-huoltopalvelukonseptia koskevan kokonaisselvityksen reunaehdoista.

Käsittely

08.09.2014 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Vastaehdotus:

Osku Pajamäki: Esitys kaupunginhallituksen konsernijaoston päätökseksi:

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää merkitä selvitystyöryhmän loppuraportin, jatkovalmistelun loppuraportin ja Palmian toiminta- ja hallintomallien järjestämisestä annetut lausunnot tiedoksi.

Konsernijaosto toteaa, että Palmian on edelleen perusteltua jatkaa toimintaansa kaupungin liikelaitoksena ja samalla kehottaa kaupunginkansliaa valmistelemaan vuoden 2014 aikana hyväksyttäväksi Palmian johtosääntöön muutoksen, jossa määritellään Palmian tuottavan toimialansa palveluita kaupunkikonsernin virastoille, laitoksille ja yhteisöille ja todetaan Palmian toimivan markkinoilla kuntalain mukaisesti vain vähäisessä määrin.

Konsernijaosto kehottaa kaupunginkansliaa valmistelemaan yhteistyössä opetuslautakunnan, sosiaali- ja terveyslautakunnan ja varhaiskasvatuslautakunnan alaisten virastojen kanssa suunnitelman ruokahuoltopalvelujen hankinnasta konsernijaoston käsittelyyn vuoden 2014 aikana. Kilpailutuksen laajuudesta päätetään tarvittaessa myöhemmin.

Kannattajat: Pilvi Torsti

Vastaehdotus:

Tuuli Kousa: Muutetaan kuudennen ja seitsemännen ranskalaisten viivojen kehotukset lisätä kilpailuttamisen määrää muotoon "korkeintaan 30 prosenttiin" kohdassa opetusvirasto ja "korkeintaan 20 prosenttiin" kohdassa sote-virasto ja varhaiskasvatusvirasto.

Sekä lisätään samoihin kohtiin muotoilu: "kilpailutuksen laajuutta ja perusteita arvioidaan hallintokunnittain toiminnanärkevän järjestämisen kannalta."

Kannattajat: Tuomas Rantanen

Vastaehdotus:

Tuuli Kousa: Lisätään yhdeksännen ranskalaisen viivan kohtaan muotoilu: "konsernijaosto arvioi konseptin valmistumisen jälkeen uudelleen, mikä palvelujen kilpailutustaso on konseptin toteutumisen kannalta tarkoituksenmukainen"

Kannattajat: Tuomas Rantanen

Vastaehdotus:

Tuuli Kousa: Muutetaan kymmenennen ranskalaisen viivan muotoilu seuraavaksi: "Pyydetään lausunnot opetusvirastolta ja varhaiskasvatusvirastolta siitä, onko opetusviraston omana toimintana tuottamien ruotsinkielisen päivähoiton siivouspalvelujen ja koulujen teknisentyön kalustonhoitopalvelujen sekä varhaiskasvatusviraston omana toimintana tuottamien puhtaus-/siivouspalvelujen siirtäminen, tehtäviä hoitava henkilöstö mukaan luettuna, perustettavan palveluyhtiön hoidettavaksi toiminnallisesti tarkoituksenmukaista ennen kuin yhtiö lakkaa olemasta kaupungin laissa julkisista hankinnoista tarkoitettu sidosyksikkö."

Kannattajat: Tuomas Rantanen

1. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Esitys kaupunginhallituksen konsernijaoston päätökseksi: Kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää merkitä selvitystyöryhmän loppuraportin, jatkovalmistelun loppuraportin ja Palmian toiminta- ja hallintomallien järjestämisestä annetut lausunnot tiedoksi. Konsernijaosto toteaa, että Palmian on edelleen perusteltua jatkaa toimintaansa kaupungin liikelaitoksena ja samalla kehottaa kaupunginkansliaa valmistelemaan vuoden 2014 aikana hyväksyttäväksi Palmian johtosääntöön muutoksen, jossa määritellään Palmian tuottavan toimialansa palveluita kaupunkikonsernin virastoille, laitoksille ja yhteisöille ja todetaan Palmian toimivan markkinoilla kuntalain mukaisesti vain vähäisessä määrin. Konsernijaosto kehottaa kaupunginkansliaa valmistelemaan yhteistyössä opetuslautakunnan, sosiaali- ja terveyslautakunnan ja varhaiskasvatuslautakunnan alaisten

---

virastojen kanssa suunnitelman ruokahuoltopalvelujen hankinnasta konsernijaoston käsittelyyn vuoden 2014 aikana. Kilpailutuksen laajuudesta päätetään tarvittaessa myöhemmin.

Jaa-äännet: 5

Tuuli Kousa, Lasse Männistö, Tuomas Rantanen, Laura Rissanen, Ulla-Marja Urho

Ei-äännet: 4

Osku Pajamäki, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Pilvi Torsti

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 5 - 4 kaupunginhallituksen konsernijaosto hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

2. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Muutetaan kuudennen ja seitsemännen ranskalaisten viivojen kehotukset lisätä kilpailuttamisen määrää muotoon "korkeintaan 30 prosenttiin" kohdassa opetusvirasto ja "korkeintaan 20 prosenttiin" kohdassa sote-virasto ja varhaiskasvatusvirasto. Sekä lisätään samoihin kohtiin muotoilu: "kilpailutuksen laajuutta ja perusteita arvioidaan hallintokunnittain toiminnan järkevän järjestämisen kannalta."

Jaa-äännet: 4

Lasse Männistö, Mika Raatikainen, Laura Rissanen, Ulla-Marja Urho

Ei-äännet: 2

Tuuli Kousa, Tuomas Rantanen

Tyhjä: 3

Osku Pajamäki, Sirpa Puhakka, Pilvi Torsti

Poissa: 0

Äänin 4 - 2 (3 tyhjää) kaupunginhallituksen konsernijaosto hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

3. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään yhdeksännen ranskalaisen viivan kohtaan muotoilu: "konsernijaosto arvioi konseptin valmistumisen jälkeen uudelleen, mikä palvelujen kilpailutustaso on konseptin toteutumisen kannalta tarkoituksenmukainen"

Jaa-äännet: 4

Lasse Männistö, Mika Raatikainen, Laura Rissanen, Ulla-Marja Urho

Ei-äännet: 2

Tuuli Kousa, Tuomas Rantanen

Tyhjä: 3

Osku Pajamäki, Sirpa Puhakka, Pilvi Torsti

Poissa: 0

Äänin 4 - 2 (3 tyhjää) kaupunginhallituksen konsernijaosto hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

4. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Muutetaan kymmenennen ranskalaisen viivan muotoilu seuraavaksi: "Pyydetään lausunnot opetusvirastolta ja varhaiskasvatusvirastolta siitä, onko opetusviraston omana toimintana tuottamien ruotsinkielisen päivähoidon siivouspalvelujen ja koulujen teknisentyön kalustonhoitopalvelujen sekä varhaiskasvatusviraston omana toimintana tuottamien puhtaus-/siivouspalvelujen siirtäminen, tehtäviä hoitava henkilöstö mukaan luettuna, perustettavan palveluyhtiön hoidettavaksi toiminnallisesti tarkoituksenmukaista ennen kuin yhtiö lakkaa olemasta kaupungin laissa julkisista hankinnoista tarkoitettu sidosyksikkö."

Jaa-äännet: 3

Lasse Männistö, Laura Rissanen, Ulla-Marja Urho

Ei-äännet: 2

Tuuli Kousa, Tuomas Rantanen

Tyhjä: 4

Osku Pajamäki, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Pilvi Torsti

Poissa: 0

27.10.2014

Äänin 3 - 2 (4 tyhjää) kaupunginhallituksen konsernijaosto hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Neljän suoritettun äänestyksen perusteella kaupunginhallituksen konsernijaosto hyväksyi esittelijän ehdotuksen mukaisen esityksen.

25.08.2014 Pöydälle

26.05.2014 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

19.05.2014 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 17.06.2014 § 264

HEL 2014-001702 T 00 01 00

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallituksen konsernijaostolle seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon kaupungin ruokahuoltokonseptin kokonaisselvityksen lähtökohdista, ruokahuoltopalvelujen kilpailutuksen laajuudesta sekä sosiaali- ja terveystalouden omana toimintana tuottamien laitoshuolto- ja vahtimestaripalvelujen keskittämisestä:

"Sosiaali- ja terveystalouden tuottamat ja hankkimat tukipalvelut

Sosiaali- ja terveystalouden tuottaa tällä hetkellä pääosin omana toimintanaan viraston tarvitsemat laitoshuolto- ja vahtimestaripalvelut. Molemmat palvelut on hallinnollisesti keskitetty viraston sisällä talous- ja tukipalvelut -osaston tukipalveluyksikköön. Laitoshuollossa on 670 vakanssia ja toimintakulut olivat vuonna 2013 noin 26,7 miljoonaa euroa. Palmialta virasto hankkii siivouspalvelua noin 1,7 miljoonalla eurolla vuodessa.

Vahtimestaripalveluissa on 97 vakanssia ja toimintakulut ovat noin 4 miljoonaa euroa vuodessa. Palveluja ostetaan lisäksi Palmian kiinteistöpalvelut ja turvapalvelut -yksiköltä sekä HUS-Servisiltä.

Virastolla ei ole omaa turvallisuuspalvelua, vaan palvelut (paikallisvartiointi, piirivartiointi, hälytysvartiointi ja henkilösuojaus) on hankittu pääasiassa kilpailuttamalla eri toimijoilta tai suoraan hankintana Palmialta. Palmialta hankitut turvallisuuspalvelut ovat pääasiassa piiri- ja hälytysvartiointia. Osa tästä palvelusta on vahtimestaripalveluksi luokiteltavaa aulapalvelua ja pieni osa paikallisvartiointia. Turvapalvelujen kustannukset ovat noin 5 miljoonaa euroa vuodessa, josta Palmialta hankittujen palvelujen osuus on alle 1 miljoonaa euroa.

Sosiaali- ja terveystieteiden virasto tilaa täällä hetkellä Palmia Catering-liikelaitokselta vuodessa noin 6,3 miljoonaa aterialaiteita ja noin 450 000 kotiaateriaa kotihoidon asiakkaille. Kolmen palvelutalon ruokapalvelut on kilpailutettu. Ruokahuoltopalveluista yksityisten tuottajien osuus on noin 6 %. Virastolla on lisäksi omaa ruokapalvelutuotantoa (noin 560 000 aterialaitea) lastenkodeissa ja Helsingin ulkopuolella sijaitsevilla toimipisteillä.

Palmia tuottaa sosiaali- ja terveystieteiden virastolle puhelinvaihte-, takaisinsoitto- ja turvapuhelinpalvelut sekä vammaispalvelulain, sosiaalihuoltolain, lastensuojelulain ja osittain terveydenhuoltolain nojalla järjestettävät matkojen välityspalvelut. Palmialta hankittujen näiden palvelujen kustannukset ovat yhteensä noin 5,8 miljoonaa euroa. Matkojen välityspalvelussa Palmia vastaa vuodessa sosiaali- ja terveystieteiden viraston budjettiin kuuluvasta noin 28 miljoonan euron kokonaisuudesta, joka sisältää matkojen välittämisen, liikennöinnin ohjauksen ja valvonnan.

Kaupungin ruokahuoltopalvelukonseptin kokonaisselvityksen lähtökohdat ja ruokahuoltopalvelujen kilpailutuksen laajuus

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta kannattaa selvitystyöryhmän ehdotusta ruokahuoltopalvelutoiminnan jatkamisesta liikelaitosmuodossa ja kilpailutuksen lisäämistä asteittain. Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta toteaa, että kilpailutuksen vaikutuksia palvelun laatuun ja hintaan on seurattava.

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta kannattaa selvitystyöryhmän ehdotusta ruokahuoltopalvelutoiminnan jatkamisesta pääasiassa liikelaitosmuodossa mutta pitää ehdotettua 30 %:n kilpailutettua osuutta liian korkeana.

1. Hallintokunnan ruokahuoltopalvelujen kysynnän kehitys asiakas-segmenteittäin

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että viraston ruokahuoltopalvelujen kysyntä perustuu sairaansijojen ja asukaspaikkojen lukumäärään. Ateriat tilataan laitos- ja asukaspaikkojen täyttöasteen mukaan päivittäin. Palvelurakennemuutoksesta johtuen laitospaikkojen määrä vähenee edelleen ja kotihoidon osuus lisääntyy. Tästä syystä ikääntymisen vaikutus ruokahuoltopalvelujen kysyntään jää väestön ikärakennemuutosta pienemmäksi. Kotiaterioiden määrä sen sijaan tulee kasvamaan.

2. Ruokahuoltopalvelujen haluttu tuotantotapa (hajautettu/keskitetty malli) tulevaisuudessa

Sosiaali- ja terveyslautakunnan näkemys on, että ruokahuoltopalvelujen tuotantotapojen tulee sopeutua tarvittaessa nopeasti viraston toiminnassa tapahtuviin muutoksiin ja vaatimuksiin. Tällä hetkellä ruoka tuotetaan viraston eri yksiköihin niiden tarpeen mukaan kuumana tai kylmänä sekä keskitetyllä tai hajautetulla mallilla. Keskitetyssä ruoanjakelussa ateriat annostellaan potilas- ja asukaskohtaisesti ravintokeskuksessa tarjottimille ja tarjottimet toimitetaan yksiköissä oleviin ruoan kuumennusvaunuihin. Tämä malli on käytössä pääasiassa sairaaloiden vuodeosastoilla. Hajautetussa mallissa ruoka lähetetään yksiköihin isoissa astioissa ja henkilökunta annostelee ruoan asukkaille. Tämä malli on käytössä pääosin palvelukeskuksissa ja palvelutaloissa. Ruokapalvelun tuottajan tulee pystyä toimittamaan ruokaa sekä hajautettuna että keskitettynä eri potilas- ja asukasryhmien tarpeen mukaan.

3. Ruokahuoltopalvelujen joustavuudelle asettavat vaatimukset (raaka-aineet, valmistus, jakelu)

Lautakunta toteaa, että ruokapalvelun tuottajan tulee sopeutua päivittäin viraston toiminnassa tapahtuviin muutoksiin. Osassa sosiaali- ja terveysviraston yksiköitä on kodinomainen ruokailu, johon kuuluu asukkaiden osallistuminen ruokailuun liittyviin tehtäviin, ravitsemuskasvatus ja ruokakulttuurin kehittäminen (esim. lastensuojelussa ja vammaispalveluissa).

Kilpailutuksessa on huolehdittava toimintavarmuudesta, jotta palvelu taataan kaikissa tilanteissa myös 24 tuntia vuorokaudessa toimiviin yksiköihin. Tuotantoketjun raaka-aineista valmistukseen ja jakeluun tulee toimia aukottomasti ja sovitulla tavalla kaikkiin viraston yksiköihin.

Palveluntuottajan tulee vastata asiakas- ja potilasryhmien ruoan tuotantoon liittyvien raaka-aineiden hankinnasta ja ruoan valmistuksesta eri asiakassegmenttien ravitsemussuosittelun mukaisesti.

4. Hallintokunnan ruokahuoltopalvelujen kilpailuttaminen

Lautakunnan näkemys on, että ruokahuoltopalveluita voidaan kilpailuttaa pienessä määrin vertailuhintatietojen saamiseksi ja oman toiminnan kehittämiseksi mutta kilpailutuksen osuuden tulisi olla maksimissaan 10 %.

Vertailuhintatiedon saamiseksi kilpailutukseen on perusteltua valita erityyppisiä kohteita: sairaala, monipuolinen palvelukeskus, palvelutaloja ja kotiaterioita. Kilpailutettavia kohteita voidaan lisätä asteittain vuosittain. Tällä hetkellä kilpailutuksessa on kolme palvelutaloa. Toteutus edellyttää tarkempaa yksityiskohtaista suunnittelua.

Sosiaali- ja terveystieteiden omana toimintana tuottamien tukipalvelujen keskittäminen

Esityksen mukaan Palmian kiinteistö-, siivous- ja turvapalvelutoiminta yhtiöitettäisiin. Sosiaali- ja terveystieteiden osastossa tämä koskisi laitoshuoltoa ja vahtimestaripalveluja. Mahdolliset keskittämiset tulisi toteuttaa ennen yhtiöittämistä siinä vaiheessa, kun Palmia harjoittaa kyseisiä toimintoja vielä liikelaitosmuodossa tai inhouseyhtiönä.

Laitoshuolto

Lautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystieteiden laitoshuoltopalvelut ovat selvityksessä mainittua siivoustoimintaa laajempi ja vaativampi kokonaisuus, johon sisältyy sairaaloiden ja muiden terveyden- ja sosiaalihuollon toimipaikkojen puhtaanapitotehtävien lisäksi vuodeosastoilla potilaiden ruokailun valmistelua, tarjoilua, ruokailussa avustamista ja erilaisia huoltotehtäviä sekä lasten- ja nuorisokodeissa lasten ja nuorten päivittäisessä toiminnassa avustamista. Laitoshuoltopalvelut ovat osa potilaan ja asukkaan hoitoon liittyvää toiminnan prosessia, mikä edellyttää jatkuvaa kiinteää yhteistyötä hoitoon osallistuvien tahojen kanssa.

Laitoshuollolla on keskeinen tehtävä sairaalainfektioiden leviämisen estämisessä ja potilasturvallisuuden ylläpidossa. Infektioiden ja antibioottiresistenttien bakteerien lisääntymisen ehkäisy vaatii hyvää osaamista, uusien toimintamenetelmien nopeaa käyttöönottoa ja nopeaa tilanteen mukaista toiminnan organisointia ja johtamista kiinteässä yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon muun henkilöstön ja asiantuntijoiden kanssa. Läheinen yhteistyö sosiaali- ja terveystieteiden infektiolääkärin, epidemiologisen yksikön ja hygieniatoimikunnan kanssa yhdistettynä oikeaan siivoukseen ja sen tehostamiseen on tuottanut hyviä tuloksia erilaisten sairaalabakteerien aiheuttamien epidemioiden rajaamisessa, ehkäisyssä ja torjunnassa.

Potilasturvallisuuden lisäksi kyseessä on taloudellisesti merkittävä kustannuksiin vaikuttava toiminta.

Sosiaali- ja terveystieteiden omana toimintana tuotetussa laitoshoidossa henkilöstön saatavuus on ollut hyvä ja toiminta joustavaa. Laitoshuoltajan ammatti ja koulutus on ollut merkittävä maahanmuuttajien kotouttamisväylä. Toimintavarmuus omana toimintana toteutetussa laitoshuollossa on ollut erinomainen.

Lautakunta korostaa, että vaikka laitoshuollon palvelut eivät ole varsinaista hoidollista ydintoimintaa, niin sosiaali- ja terveydenhuollon laitospalvelujen tuottaminen vaatii sellaista erityisosaamista, mikä on Palmia selvityksessä mainittua siivousta laajempaa toimintaa, siksi kokonaisuutta on arvioitava myös tästä näkökulmasta. Sote-viraston oman laitoshuollon ohella HUS-Desiko liikelaitos tuottaa vastaavia palveluita HUSille. Lautakunta pitää erittäin tärkeänä, että ennen kuin viraston laitoshuollon tulevaisuudesta päätetään mitään, on katsottava valtakunnallisen sote-ratkaisun suuntaviivat. Sen pohjalta on arvioitava onko järkevää säilyttää laitoshuollon palvelut omassa toiminnassa vai voidaanko ne yhdistää HUS-Desikoon.

Keskittäminen HUS-Desikoon olisi luontevaa, koska virasto hankkii jo tällä hetkellä laboratoriopalvelut HUSLAB:ilta, kuvantamisen ja terveydenhuollon laitteiden rekisteri- ja huoltopalvelut HUS-kuvantamiselta, Haartmanin sairaalan vahtimestaripalvelut HUS-Servisiltä, sisäkuljetukset HUS-Logistiikalta sekä kiinteistön huolto- ja turvallisuuspalvelut HUS-kiinteistöt Oy:ltä. Liittämistä HUS-Desikoon puoltaa myös tulossa oleva Sote-uudistus.

Lisäksi sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta toteaa Palmia-selvitystyöryhmän esitykseen siivouspalvelujen yhtiöittämisestä, että mikäli sosiaali- ja terveystieteiden laitoshuoltopalvelut yhtiöitetään, sillä saattaa olla negatiivisia vaikutuksia potilasturvallisuuteen ja sairaalainfektioiden hallintaan. Viraston mahdollisuudet palvelujen sisällön johtamiseen heikkenevät nykyisestä. Lisäksi tukipalvelujen yhtiöittäminen tulee aiheuttamaan virastossa transaktiokustannusten kasvua, koska sosiaali- ja terveystieteiden tulee varmistaa resurssit tilaajaosaamisen ja sopimusten toteutumisen seurantaan. Toistuvat kilpailutukset lisäävät hallinnollista työtä. Kilpailuttaminen tulee aiheuttamaan vaihtuvien palveluntuottajien perehdyttämisen, mikä lisää asiakaspalvelussa toimivan henkilökunnan työtä. Tuottajan vaihtuminen kilpailuttamisen myötä aiheuttaa kokemuksen mukaan palvelun siirtymäaikaan katkoksia ja usein myös laadun heikkenemistä.

Vahtimestaripalvelut

Vahtimestaripalvelut tulee säilyttää viraston omana toimintana jatkossakin. Vahtimestarit ovat osaltaan "viraston käyntikortteja", joiden sitouttaminen organisaatiokulttuuriin ja toiminnan päämääriin on tärkeitä. He joutuvat työssään opastamaan ja kuuntelemaan asiakkaita. Siksi on tärkeitä, että he kokevat kuuluvansa organisaatioon ja sen kulttuuriin. Keskitäminen ja yhtiöittäminen tulevat vaatimaan lisää tilaajaresursseja palvelun ja sopimusten seurantaan, valvontaan ja kilpailuttamiseen.

Turvallisuuspalvelut

Sosiaali- ja terveyslautakunnan näkemyksen mukaan viraston turvallisuuspalvelujen hankkiminen jatkossakin kilpailutuksella on välttämätöntä. Näin turvataan viraston tarpeisiin nähden tarkoituksenmukaiset ja kustannustehokkaat turvallisuuspalvelut. Lautakunta pitää tärkeänä, että sosiaali- ja terveydenhuollossa palvelun tuottajan on referenssein osoitettava tuntevansa sosiaali- ja terveydenhuollon turvallisuuden erityistarpeet. Lautakunta ei kannata turvallisuuspalvelujen hankintaa suoraan Palmialta."

Käsittely

17.06.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

1. Vastaehdotus:

Hannu Tuominen: Esitän kappaleen (7) muutettavaksi muotoon:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa selvitystyöryhmän ehdotusta ruokahuoltopalvelutoiminnan jatkamisesta liikelaitosmuodossa ja kilpailutuksen lisäämistä asteittain. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että kilpailutuksen vaikutuksia palvelun laatuun ja hintaan on seurattava."

Kannattajat: Sami Heistaro, Tuomas Tuure

2. Vastaehdotus:

Hannu Tuominen: Esitän kappaleen (18) kolmannen lauseen muutettavaksi muotoon

"Kilpailutettavia kohteita voidaan lisätä asteittain vuosittain."

Kannattajat: Sami Heistaro, Tuomas Tuure

3. Vastaehdotus:

Tuomas Tuure: Lisätään kohtaan 11 lause "Pelkkään ruoantuotannon keskittämiseen liittyy merkittäviä riskejä, jotka tulee ottaa huomioon jatkovalmistelussa"

Kannattajat: Laura Nordström

4. Vastaehdotus:

Hannu Tuominen: Esitän kappaleen (17) muutettavaksi muotoon

"(17) Lautakunnan näkemys on, että ruokahuoltopalvelujen kilpailuttamista tulee lisätä asteittain ja hallitusti vertailuhintatietojen saamiseksi ja joustavuuden lisäämiseksi palvelutuotannossa.

Kannattajat: Sami Heistaro, Tuomas Tuure

5. Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Kappale 7 muutetaan kuulumaan muotoon "Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa selvitystyöryhmän ehdotusta ruokahuoltopalvelutoiminnan jatkamisesta pääasiassa liikelaitosmuodossa mutta pitää ehdotettua 30 %:n kilpailutettua osuutta liian korkeana."

Kappale 17 muutetaan kuulumaan muotoon "Lautakunnan näkemys on, että ruokahuoltopalveluita voidaan kilpailuttaa pienessä määrin vertailuhintatietojen saamiseksi ja oman toiminnan kehittämiseksi mutta kilpailutuksen osuuden tulisi olla maksimissaan 10 %."

Poistetaan kappaleesta 18 virke "Kilpailutettavia kohteita voidaan lisätä asteittain vuosittain
30 prosenttiin viraston ruokahuoltopalvelujen kokonaisuudesta."

Kannattajat: Maija Anttila

6. Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Muutetaan kappale 30 muotoon: "Sosiaali- ja terveyslautakunnan näkemyksen mukaan voi olla tarkoituksenmukaista selvittää mahdollisuutta siirtää turvallisuuspalveluita osittain tai kokonaan viraston omaksi toiminnaksi. Lautakunta pitää tärkeänä, että sosiaali- ja terveydenhuollossa palvelun tuottajan on referenssein osoitettava tuntevansa sosiaali- ja terveydenhuollon turvallisuuden erityistarpeet."

Kannattajat: Maija Anttila

7. Vastaehdotus:

Rene Hursti: Vastaehdotus;

Lautakunnan mielestä Palmian tulisi jatkaa Helsingin kaupungin omana liikelaitoksena ja hylätä laitoksen yhtiöittämistä koskevat suunnitelmat. Palmia on esimerkiksi erittäin merkittävä mm. vajaatyökykyisten ja maahanmuuttajien työllistäjä.
Palmia on myös vuosien myötä saanut liiketoimintaideansa toimimaan

---

ja löytänyt oman paikkansa Helsingin in housen toimijana. viime vuoden ylijäämä oli kolme milj.e, tätä asemaa ei pidä horjuttaa nyt yhtiöittämis päätöksellä.

Kannattajat: Maija Anttila

8. Vastaehdotus:

Maija Anttila: Muutetaan kappale 24 muotoon: "Lautakunta korostaa, että vaikka laitoshuollon palvelut eivät ole varsinaista hoidollista ydintoimintaa, niin sosiaali- ja terveydenhuollon laitospalvelujen tuottaminen vaatii sellaista erityisosaamista, mikä on Palmia selvityksessä mainittua siivousta laajempaa toimintaa, siksi kokonaisuutta on arvioitava myös tästä näkökulmasta. Sote-viraston oman laitoshuollon ohella HUS-Desiko liikelaitos tuottaa vastaavia palveluita HUSille. Lautakunta pitää erittäin tärkeänä, että ennenkuin viraston laitoshuollon tulevaisuudesta päätetään mitään, on katsottava valtakunnallisen sote-ratkaisun suuntaviivat. Sen pohjalta on arvioitava onko järkevää säilyttää laitoshuollon palvelut omassa toiminnassa vai voidaanko ne yhdistää HUS-Desikoon. Lisäksi kappaleen ensimmäinen lause tulisi poistaa.

Kannattajat: Anna Vuorjoki, Markku Vuorinen

9. Vastaehdotus:

Maija Anttila: Vahtimestaripalvelut tulee säilyttää viraston omana toimintana jatkossakin. Vahtimestarit ovat osaltaan "viraston käyntikortteja", joiden sitouttaminen organisaatiokulttuuriin ja toiminnan päämääriin on tärkeitä. He joutuvat työssään opastamaan ja kuuntelemaan asiakkaita. Siksi on tärkeitä, että he kokevat kuuluvansa organisaatioon ja sen kulttuuriin. Samalla kappaleesta 28 pitää poistaa ensimmäinen virke, missä omia palveluita ei pidetä välttämättöminä.

Kannattajat: Anna Vuorjoki, Markku Vuorinen

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1. äänestys

JAA-ehdotus (= vastaehdotus 4): Esitän kappaleen (17) muutettavaksi muotoon "(17) Lautakunnan näkemys on, että ruokahuoltopalvelujen kilpailuttamista tulee lisätä asteittain ja hallitusti vertailuhintatietojen saamiseksi ja joustavuuden lisäämiseksi palvelutuotannossa.

Ei-ehdotus (= vastaehdotus 5): Kappale 7 muutetaan kuulumaan muotoon "Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa selvitystyöryhmän ehdotusta ruokahuoltopalvelutoiminnan jatkamisesta pääasiassa

liikelaitosmuodossa mutta pitää ehdotettua 30 %:n kilpailutettua osuutta liian korkeana." Kappale 17 muutetaan kuulumaan muotoon "Lautakunnan näkemys on, että ruokahuoltopalveluita voidaan kilpailuttaa pienessä määrin vertailuhintatietojen saamiseksi ja oman toiminnan kehittämiseksi mutta kilpailutuksen osuuden tulisi olla maksimissaan 10 %." Poistetaan kappaleesta 18 virke "Kilpailutettavia kohteita voidaan lisätä asteittain vuosittain 30 prosenttiin viraston ruokahuoltopalvelujen kokonaisuudesta."

Jaa-äännet: 6

Sirpa Asko-Seljavaara, Sami Heistaro, Laura Nordström, Tuomas Nurmela, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure

Ei-äännet: 6

Maija Anttila, Gunvor Brettschneider, Rene Hursti, Miina Kajos, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Jouko Malinen

Jäsen Anna Vuorjoen vastaehdotus voitti jäsen Hannu Tuomisen vastaehdotuksen äänin 6 - 6 (puheenjohtajan ääni ratkaisi).

2. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus (= vastaehdotus 5): Kappale 7 muutetaan kuulumaan muotoon "Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa selvitystyöryhmän ehdotusta ruokahuoltopalvelutoiminnan jatkamisesta pääasiassa liikelaitosmuodossa mutta pitää ehdotettua 30 %:n kilpailutettua osuutta liian korkeana." Kappale 17 muutetaan kuulumaan muotoon "Lautakunnan näkemys on, että ruokahuoltopalveluita voidaan kilpailuttaa pienessä määrin vertailuhintatietojen saamiseksi ja oman toiminnan kehittämiseksi mutta kilpailutuksen osuuden tulisi olla maksimissaan 10 %." Poistetaan kappaleesta 18 virke "Kilpailutettavia kohteita voidaan lisätä asteittain vuosittain 30 prosenttiin viraston ruokahuoltopalvelujen kokonaisuudesta."

Jaa-äännet: 4

Sirpa Asko-Seljavaara, Sami Heistaro, Tuomas Nurmela, Tuomas Tuure

Ei-äänet: 8

Maija Anttila, Gunvor Brettschneider, Rene Hursti, Miina Kajos, Laura Nordström, Hannu Tuominen, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Jouko Malinen

Jäsen Anna Vuorjoen vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 4.

3. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus (=vastaehdotus 3): Lisätään kohtaan 11 lause "Pelkkään ruoantuotannon keskittämiseen liittyy merkittäviä riskejä, jotka tulee ottaa huomioon jatkovalmistelussa"

Jaa-äänet: 5

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Sami Heistaro, Tuomas Nurmela, Markku Vuorinen

Ei-äänet: 3

Laura Nordström, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure

Tyhjä: 4

Gunvor Brettschneider, Rene Hursti, Miina Kajos, Anna Vuorjoki

Poissa: 1

Jouko Malinen

Jäsen Tuomas Tuuren vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 5 - 3.

4. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus (=vastaehdotus 2): Esitän kappaleen (18) kolmannen lauseen muutettavaksi muotoon "Kilpailutettavia kohteita voidaan lisätä asteittain vuosittain."

Jaa-äänet: 3

Maija Anttila, Miina Kajos, Anna Vuorjoki

Ei-äänet: 7

Sirpa Asko-Seljavaara, Sami Heistaro, Laura Nordström, Tuomas Nurmela, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen

Tyhjä: 2

Gunvor Brettschneider, Rene Hursti

Poissa: 1

Jouko Malinen

Jäsen Hannu Tuomisen vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 7 - 3.

5. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus (=vastaehdotus 1): Esitän kappaleen (7) muutettavaksi muotoon "Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa selvitystyöryhmän ehdotusta ruokahuoltopalvelutoiminnan jatkamisesta liikelaitosmuodossa ja kilpailutuksen lisäämistä asteittain. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että kilpailutuksen vaikutuksia palvelun laatuun ja hintaan on seurattava."

Jaa-äänet: 2

Miina Kajos, Anna Vuorjoki

Ei-äänet: 10

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Gunvor Brettschneider, Sami Heistaro, Rene Hursti, Laura Nordström, Tuomas Nurmela, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Jouko Malinen

Jäsen Hannu Tuomisen vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 2.

6. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus (=vastaehdotus 8): Muutetaan kappale 24 muotoon: "Lautakunta korostaa, että vaikka laitoshuollon palvelut eivät ole varsinaista hoidollista ydintoimintaa, niin sosiaali- ja terveydenhuollon

---

laitospalvelujen tuottaminen vaatii sellaista erityisosaamista, mikä on Palmia selvityksessä mainittua siivousta laajempaa toimintaa, siksi kokonaisuutta on arvioitava myös tästä näkökulmasta. Sote-viraston oman laitoshuollon ohella HUS-Desiko liikelaitos tuottaa vastaavia palveluita HUSille. Lautakunta pitää erittäin tärkeänä, että ennenkuin viraston laitoshuollon tulevaisuudesta päätetään mitään, on katsottava valtakunnallisen sote-ratkaisun suuntaviivat. Sen pohjalta on arvioitava onko järkevää säilyttää laitoshuollon palvelut omassa toiminnassa vai voidaanko ne yhdistää HUS-Desikoon. Lisäksi kappaleen ensimmäinen lause tulisi poistaa.

Jaa-äännet: 6

Sirpa Asko-Seljavaara, Sami Heistaro, Laura Nordström, Tuomas Nurmela, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure

Ei-äännet: 6

Maija Anttila, Gunvor Brettschneider, Rene Hursti, Miina Kajos, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Jouko Malinen

Puheenjohtaja Maija Anttilan vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 6 - 6 (puheenjohtajan ääni ratkaisi).

7. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus (=vastaehdotus 9): Vahtimestaripalvelut tulee säilyttää viraston omana toimintana jatkossakin. Vahtimestarit ovat osaltaan "viraston käyntikortteja", joiden sitouttaminen organisaatiokulttuuriin ja toiminnan päämääriin on tärkeitä. He joutuvat työssään opastamaan ja kuuntelemaan asiakkaita. Siksi on tärkeitä, että he kokevat kuuluvansa organisaatioon ja sen kulttuuriin. Samalla kappaleesta 28 pitää poistaa ensimmäinen virke, missä omia palveluita ei pidetä välttämättöminä.

Jaa-äännet: 5

Sami Heistaro, Laura Nordström, Tuomas Nurmela, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure

Ei-äännet: 6

Maija Anttila, Gunvor Brettschneider, Rene Hursti, Miina Kajos, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 1
Sirpa Asko-Seljavaara

Poissa: 1
Jouko Malinen

Puheenjohtaja Maija Anttilan vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 6 - 5.

8. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus (=vastaehdotus 6): Muutetaan kappale 30 muotoon:
”Sosiaali- ja terveyslautakunnan näkemyksen mukaan voi olla tarkoituksenmukaista selvittää mahdollisuutta siirtää turvallisuuspalveluita osittain tai kokonaan viraston omaksi toiminnaksi. Lautakunta pitää tärkeänä, että sosiaali- ja terveydenhuollossa palvelun tuottajan on referenssein osoitettava tuntevansa sosiaali- ja terveydenhuollon turvallisuuden erityistarpeet.”

Jaa-äännet: 7
Sirpa Asko-Seljavaara, Sami Heistaro, Laura Nordström, Tuomas Nurmela, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen

Ei-äännet: 5
Maija Anttila, Gunvor Brettschneider, Rene Hursti, Miina Kajos, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 1
Jouko Malinen

Jäsen Anna Vuorjoen vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 7 - 5.

9. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus (=vastaehdotus 7): Vastaehdotus; Lautakunnan mielestä Palmian tulisi jatkaa Helsingin kaupungin omana liikelaitoksena ja hylätä laitoksen yhtiöittämistä koskevat suunnitelmat. Palmia on esimerkiksi erittäin merkittävä mm. vajaatyökykyisten ja maahanmuuttajien työllistäjä. Palmia on myös vuosien myötä saanut liiketoimintaideansa toimimaan

---

ja löytänyt oman paikkansa Helsingin in housen toimijana. viime vuoden ylijäämä oli kolme milj.e, tätä asemaa ei pidä horjuttaa nyt yhtiöittämispäätöksellä.

Jaa-äännet: 6

Sirpa Asko-Seljavaara, Sami Heistaro, Laura Nordström, Tuomas Nurmela, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure

Ei-äännet: 4

Maija Anttila, Rene Hursti, Miina Kajos, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 2

Gunvor Brettschneider, Markku Vuorinen

Poissa: 1

Jouko Malinen

Jäsen Rene Hurstin vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 6 - 4.

Seuraava kohta on hallintolain 51 §:n perusteella korjattu lausuntoon ja tähän pöytäkirjaan 1.8.2014:

"Lautakunta korostaa, että vaikka laitoshuollon palvelut eivät ole varsinaista hoidollista ydintoimintaa, niin sosiaali- ja terveydenhuollon laitospalvelujen tuottaminen vaatii sellaista erityisosaamista, mikä on Palmia selvityksessä mainittua siivousta laajempaa toimintaa, siksi kokonaisuutta on arvioitava myös tästä näkökulmasta. Sote-viraston oman laitoshuollon ohella HUS-Desiko liikelaitos tuottaa vastaavia palveluita HUSille. Lautakunta pitää erittäin tärkeänä, että ennen kuin viraston laitoshuollon tulevaisuudesta päätetään mitään, on katsottava valtakunnallisen sote-ratkaisun suuntaviivat. Sen pohjalta on arvioitava onko järkevää säilyttää laitoshuollon palvelut omassa toiminnassa vai voidaanko ne yhdistää HUS-Desikoon."

Ao. kohta kuului aiemmin virheellisesti seuraavasti:

"Lautakunta toteaa, että laitoshuolto ei ole kuitenkaan sosiaali- ja terveydenhuollon ydintoimintaa ja pitää sen keskittämistä sinänsä järkevänä. Lautakunta painottaa, että sosiaali- ja terveydenhuollon laitos-huoltopalvelujen tuottaminen vaatii erityisosaamista ja on Palmia-selvityksessä mainittua siivousta laajempaa toimintaa. Sosiaali- ja terveystieteiden viraston oman laitoshuollon lisäksi tämän alan osaaja pääkaupunkiseudulla on HUS-Desiko liikelaitos, joka tuottaa laitoshuoltopalvelut Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirille. Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta pitää tärkeänä, että ennen viraston

27.10.2014

laitoshuollon siirtämistä Palmiaan selvitetään mahdollisuudet yhdistää toiminta HUS-Desikoon."

Jäsen Rene Hursti: "Sosiaali- ja terveyslautakunnan kokouksessa 17.6. 5/sotep sosiaali- ja terveyslautakunnan ehdotukseen kaupunginhallituksen konsernijaostolle Palmia liikelaitoksen toimintatavan muuttamiseksi, esitin vastaehdotuksen, Palmian yhtiöittämistä vastaan. Lautakunta ei äänestänyt vastaesitukseni puolesta joten esitän Eriävän mielipiteen."

Asia on käsitelty henkilöstötoimikunnassa.

Kallion virastotalon vahtimestarien lausunto 16.6.2014 Palmiaan liittymisestä jaettiin kokouksessa sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenille.

03.06.2014 Pöydälle

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Riitta Simoila, osastopäällikkö, puhelin: 310 42213
riitta.simoila(a)hel.fi
Ann-Marie Turtiainen, palvelupäällikkö, puhelin: 310 42692
ann-marie.turtiainen(a)hel.fi

Opetuslautakunta 17.06.2014 § 118

HEL 2014-001702 T 00 01 00

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallituksen konsernijaostolle seuraavan lausunnon:

Ruokahuoltokonsepti ja ruokahuoltopalvelujen kysynnän kehitys asiakassegmenteittäin

Opetusviraston koulujen, toisen asteen oppilaitosten ja päiväkotien ruokapalveluita käyttää noin 48 000 koululaista, opiskelijaa ja päiväkotilasta. Lisäksi ruokapalveluita käyttävät koulujen, toisen asteen oppilaitosten ja päiväkotien henkilökunta.

Opetusviraston peruskoulujen, lukioiden, ammatillisten oppilaitosten ja päiväkotien opiskelijoiden ja lasten määrän ennustetaan olevan vuonna 2024 noin 58 600, josta peruskouluissa on arvioitu olevan 46 990, lukioissa 9 384, ammatillisessa koulutuksessa 9 900 ja päivähoidossa

2 224. Edellä esitetyt luvut pohjautuvat virallisiin väestöennusteisiin ja niitä käytetään myös arvioitaessa tilatarvetta.

Koulujen ja toisen asteen oppilaitosten keittiöistä noin 80 % on kuumennuskeittiöitä, 20 % on komponenttikeittiöitä (valmistavia keittiöitä). Opetusviraston päiväkotien keittiöistä noin 80 % on komponenttikeittiöitä, 20 % on kuumennuskeittiöitä. Helsingin kaupungin ruokapalveluista valmistui kustannusrakennetta koskeva selvitys vuonna 2010 (Ramboll). Selvityksessä todetaan muun muassa, että opetusviraston vähintään 500 ruokailijan komponenttikeittiöiden tuotantotapa on kustannustehokas. Kuumennuskeittiöiden ja komponenttikeittiöiden investointikustannukset on todettu käytännössä olevan yhtä suuret.

Komponenttikeittiöissä (valmistuskeittiöissä) ruokatuotteet valmistetaan esikäsitellyistä raaka-aineista. Peruskorjattujen kuumennuskeittiöiden laitteet ja tilat mahdollistavat myös ruokatuotteiden valmistusta esikäsitellyistä raaka-aineista. Opetusviraston koulujen ja toisen asteen oppilaitosta keittiöistä komponenttikeittiöitä on 48.

Opetusviraston hallinnoimien keittiöiden ja ravintolasalien taso on pääosin hyvä. Keittiöistä ja ravintolasaleista on vuodesta 2000 vuoteen 2018 mennessä peruskorjattu tai rakennettu uudiskohteisiin uudet keittiöt ja ravintolasalit noin sadassa kiinteistössä. Lisäksi on tehty tarvittavat laite- ja täydennyshankinnat. Opetusviraston keittiöiden ja ravintolasalien korjaushankkeet ja uudiskohteet on sisällytetty kaupungin talonrakentamishankkeiden rakentamishankkeeseen.

Opetuslautakunta toteaa ruokahuoltokonseptin kokonaisselvityksen lautakunnan mielestä keskeisimmistä lähtökohdista seuraavaa:

- Ruokapalvelut tukevat koulujen, toisen asteen oppilaitosten ja päiväkotien opetus- ja kasvatustehtävää, ydintehtävää. Ruoan tuotanto- ja palveluprosessi muodostavat kokonaisuuden.

Ruokapalvelun tuote- ja palveluvalikoimat, ruoan valmistus- ja palveluprosessi toteutetaan tarvelähtöisesti, toimintavarmasti, asiakasta ja tilaajaa kuullen sekä käyttäjäasiakassegmentin ruokapalvelujen edellyttämällä tavalla.

- Nykyinen keittiöverkosto ja tilaajahallintokunnan aikaisemmat investoinnit on osa kokonaisratkaisua. Ruokahuoltokonseptin kokonaisselvityksestä ei saa aiheutua lisäinvestointitarvetta ja -kustannuksia asiakasvirastolle.

- Koulujen ja päiväkotien palveluverkko on tiheä, koulut ja päiväkodit sijaitsevat usein lähekkäin tai ovat samassa kiinteistössä, jolloin niiden ruokapalvelut tuotetaan samasta keittiöstä. Opetusviraston ja

varhaiskasvatusviraston ruokahuoltopalvelujen osalta on tarkoituksenmukaista selvittää, miten niiden kummankin nykyistä keittiöverkkoa ja – kapasiteettia voidaan hyödyntää kaupungin ruokahuoltokonseptin toteuttamisessa.

- 500 ja tai yli 500 ruokailijan koulujen ja oppilaitosten keittiöt varustetaan myös tulevaisuudessa komponenttikeittiöiksi ja kuumennuskeittiöiden laitteiden valmistuskapasiteettia käytetään ruokahuoltokonseptin tuottamisessa ja järjestämisessä.

- Opetustoimen kuumennuskeittiöiden tueksi tarvitaan keskitettyä ruoan valmistusta.

- Keskitetyn valmistusyksikön investointikustannuksia ei siirretä tilaajahallintokunnalle niin, että asiakasviraston ruokahuoltopalvelujen kokonaiskustannukset nousevat, eikä myöskään palveluntuottajan nykyisiä tehtäviä siirretä asiakkaalle tai tilaajalle.

- Keskitetty ruoanvalmistus ei korvaa tai vähennä tulevaisuudessakaan opetustoimen toimipaikkojen keittiöiden investointitarvetta ja – kustannuksia.

- Perusopetuksessa rakennetaan korttelikouluja, jolloin koulujen ja varhaiskasvatusviraston ruokahuoltopalvelut voidaan tuottaa samasta keittiöstä.

- Opetustoimen asiakasryhmien koko ruokapalveluprosessi toteutetaan vastuullisesti (ekologisuus, taloudellisuus ja sosiaalisuus) ja asiakasviraston/kaupungin arvojen mukaisesti.

- Ruoan tuotanto-, kuljetus- ja palveluprosessi on mahdollisimman lyhyt. Raaka-aineet ja niistä valmistetut ruoat ovat mahdollisimman vähän prosessoituja.

- Opetuksen, oppilashuollon ja päivähoidon omaan toimintaan tarvitsemia tiloja ei voida edellyttää annettavaksi ruokahuollon käyttöön, jos se ei ole kohteen olemassa olevista tilaratkaisuista tai tiloista johtuen mahdollista, vaikka ruokatuotteiden toimitustapamuutos tai toimituskertojen vähentäminen sitä edellyttäisivät. Tämä seikka otetaan huomioon realiteettina selvityksen yhteydessä tehtävissä kustannusvertailuissa.

- Selvitetään, mitä ruokalistojen ruokatuotteista ja/tai komponenteista ei ole Helsingissä tarkoituksenmukaista valmistaa itse kaupungin omana tuotantona.

- Ruokahuoltokonseptiratkaisu sopeutuu nopeasti toimintaympäristössä ja asiakassegmenteissä tapahtuviin ja ennalta arvaamattomiin

muutostarpeisiin, jotka voivat olla myös globaaleja.

Asiakassegmenttien sisällä on eroja toimipaikkojen asiakkaiden perus- ja erityistarpeissa. Myös palveluverkon kiinteistöt eroavat toisistaan. Ruokahuoltopalvelujen on kyettävä joustamaan nopeasti ja ketterästi erilaisiin asiakkaan ja toimipaikan tarpeisiin sekä tilanteisiin.

- Selvitetään keskitetyn ruokahuoltokonseptin vaikutuksia Helsingin ruokapalveluihin erilaisissa poikkeustilanteissa (esimerkiksi keskitetyn yksikön mahdolliset tuotannolliset häiriöt) asiakassegmentteittäin, alueellisesti ja kaupunkitasolla.

- Selvitetään keittiöitä ja ravintolasaleja koskeva työjako, ylläpito ja kustannusvastuut tiloihin, laitteisiin ja välineisiin liittyvissä kysymyksissä.

- Keittiöverkoston ja ruokahuoltokonseptin kokonaisselvitysvastuu on kaupungin ulkopuolisella toimijalla ja selvitys teetetään keskushallinnon toimeksiantona sekä ohjaamana.

Ruokahuoltopalvelujen kilpailuttamisen laajuus ja aikataulu

Kaupunginvaltuusto päätti 25.5.2005 oikeuttaa opetuslautakunnan kilpailuttamaan siivous- ja ruokapalvelut noin kahdeksasosassa (12.5 %) kouluista ja toisen asteen oppilaitoksista. Opetuslautakunta päätti 30.8.2005 ruoka- ja siivouspalvelujen kilpailutettavista kohteista, yhteensä 17 kohdetta sivupisteineen.

Opetuslautakunnan päätöksen mukaisesti kilpailutukseen valitut eri kouluasteet, yhteistoimitilat (koulu ja sen yhteydessä oleva päiväkot), koulu- ja kieliryhmät edustivat niiden suhteellista osuutta Helsingin kaupungin kouluverkosta ja ne olivat erilaisia niin koon, oppilasmäärän, tilaratkaisujen kuin kiinteistön iän suhteen.

Kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti opetusvirasto on seurannut kilpailutuksen vaikutuksia erityisesti palvelujen laatuun ja hintaan sekä antanut niitä koskevat lausunnot opetuslautakunnalle ja kaupunginhallitukselle.

Opetusvirasto on huolehtinut palvelusopimuksen mukaisesti kaksi kertaa lukukaudessa laadunseurantakierroksista. Palveluntuottajat ovat toteuttaneet laadun seuraamiseksi kerran vuodessa oman asiakastyytyväisyyskyselyn ja raportoineet niiden tuloksista opetusvirastoa. Palvelusopimusten ja palvelukuvausten mukaisen laadun varmistamiseksi opetusviraston hankintapalvelut on panostanut toiminnan käynnistämisvaiheisiin ja järjestänyt kohteiden vastaanottotilaisuudet palveluntuottajan, asiakkaan ja tilaajan edustajien kanssa. Näin on varmistettu muun muassa se, että

27.10.2014

palvelusopimuksen osapuolilla on yhteneväinen näkemys palvelun laatu-, sisältö- ja määrätavoitteista.

Opetuslautakunnan kaupunginhallitukselle antamissa aikaisemmissa selvityksissä, on kilpailutuksen laatuvaikutusten arvioinneissa todettu muun muassa, että palvelujen toiminnallinen ja tekninen laatu ovat kehittyneet ja parantuneet (esimerkiksi ateriavaihtoehdot), kilpailuttaminen on kehittänyt kunnan omaa palvelutuotantoa ja että kilpailuttaminen on alentanut merkittävästi palvelumaksuja siivous- ja ruokapalveluissa.

Opetuslautakunta toteaa, että opetusvirastolla on hyvät valmiudet ruoka- ja siivouspalvelujen kilpailuttamisen laajentamiselle ja sillä on käytössään laaja-alaista kilpailuttamisosaamista, ruoka- ja siivouspalvelujen asiantuntijoita, henkilöstön osaamista on tuettu ja varmistettu kouluttamalla henkilöstöä. Opetusvirastolla on hyvät ja vakiintuneet yhteistyömenettelyt Helsingin kaupungin oikeuspalvelujen kanssa.

Opetusvirasto on kilpailuttanut vuodesta 2006 kilpailutettujen koulujen yhteydessä olevien päiväkotien tai niiden ryhmien ruokapalvelut ja osittain myös niiden siivouspalvelut yhteistyössä varhaiskasvatusviraston kanssa. Opetusvirastolla ja varhaiskasvatusvirastolla on eri organisaatiotasolla toimivat yhteistyörakenteet ja -käytänteet. Yhteistyö on ollut myös kilpailuttamisessa tuloksellista, jota olemassa olevat yhteistyömenettelyt ja -käytänteet ovat tukeneet.

Opetusvirasto ja varhaiskasvatusvirasto ovat tuotteistaneet ja kuvanneet tilaamansa ruoka- ja siivouspalvelut yksityiskohtaisesti. Opetusvirastossa on käytössä tukipalveluissa tilaaja-tuottaja-toimintapa, jossa tilaajan ja palveluntuottajan roolit on eriytetty. Ostettavista palveluista on tehty sopimukset ja palvelun sisältöä, määrää ja laatua määrittävät yksityiskohtaiset palvelukuvaukset laatukriteereineen.

Opetuslautakunta on esittänyt 7.4.2009 kaupunginhallitukselle, että kaupunginvaltuuston päätöksen 25.5.2005 perusteella kilpailulle avattujen ruoka- ja siivouspalvelujen kilpailutusta laajennettaisiin aiemmin kilpailutettujen kohteiden (12,5 %) lisäksi 20 prosentilla siten, että kilpailutettu osuus olisi 32,5 % opetusviraston koulujen ja toisen asteen oppilaitosten ruoka- ja siivouspalveluista. Lisäksi on todettu että laajentaminen tapahtuisi hallitusti ja asteittain.

Helsingin kaupungin koululaisten ja toisen asteen oppilaitosten opiskelijoiden määrä on 48 000 vuonna 2014. Volyymi on noin 1,82 kertaa suurempi kuin Vantaan kaupungin ja yli 2,18 kertaa suurempi kuin Tampereen kaupungin koulujen ja toisen asteen oppilaitosten

ruokailijamäärä. Luvut sisältävät vain koululaiset ja toisen asteen oppilaitosten opiskelijat.

Sisäisen ruokapalveluntuottajan koulu- ja opiskeljaruokapalvelujen volyymi on hyvin suuri verrattuna esimerkiksi Vantaan tai Tampereen kaupungin vastaavaan volyymiin. Jos opetusviraston koulu- ja opiskeljaruokapalveluista olisi nykyistä suurempi osa avattu kilpailutukselle (esimerkiksi yhteensä 32,5 %, nykyisen 12,5 % sijaan), jäisi sisäiselle palvelun tuottajalle edelleen merkittävän suuri osuus opetusviraston koulu- ja opiskeljaruokapalveluista (noin 32 400 ruokailijaa, Tampereella on yhteensä noin 22 000 ruokailijaa ja Vantaalla yhteensä noin 26 400 ruokailijaa). Sisäisen palveluntuottajan osuus olisi tässäkin tilanteessa 1,23 kertaa suurempi kuin Vantaan kaupungin ja noin 1,47 kertaa suurempi kuin Tampereen kaupungin koulujen ja toisen asteen oppilaitosten ruokailijamäärä. Helsingissä on yhteensä noin 23 000 päiväkotilasta, mikä on 1,15 kertaa enemmän kuin päiväkotilapsia on yhteensä Vantaalla ja Tampereella.

Ruokahuoltopalvelujen kilpailuttamisen laajuudesta opetuslautakunta toteaa seuraavaa:

- Opetustoimen ruokapalvelujen kilpailutusta avataan vähitellen ja hallitusti siten, että opetusviraston ruokapalveluista avataan kilpailutukselle vähintään 32,5 % (yhteensä noin 60 kohdetta) nykyisen 12,5 % sijaan.
- Tilaajahallintokunnalla on strategisesti merkittävässä ja hallintokunnan omaa ydintoimintaa tukevissa tehtävissä käytössään tilaajaosaaminen palvelujen sisällön, laadun ja määrän kuvaamiseen, laadunseurantaan ja palvelujen kilpailuttamiseen.
- Opetusviraston osalta kilpailutuksen laajentaminen tehdään omana työnä ja olemassa olevilla resursseilla.
- Kilpailutusyhteistyötä syvennetään opetusviraston ja varhaiskasvatusviraston kanssa, jolloin niiden palveluverkkoa voidaan hyödyntää kokonaisuutena kilpailutuksessa ja kohteiden valinnassa.
- Kilpailutusyhteistyön avulla voidaan yhdistää kahden hallintokunnan asiantuntijaresursseja ja jakaa osaamista hallintokuntien välillä. Yhteistyötä voidaan hyödyntää myös laadunseurannassa ja asiakas-, tilaaja- sekä toimittajayhteistyössä. Tilaajahallintokuntien välinen yhteistyö tehostaa resurssien käyttöä myös kaupunkitasolla.
- Opetusviraston kilpailutusten yhteydessä jatketaan nykyisen käytännön mukaisesti ja yhteistyössä varhaiskasvatusviraston kanssa

---

koulujen yhteydessä olevien päiväkotien ruokapalvelujen kilpailuttamista.

- Osa opetustoimen kilpailutettavista kohteista valitaan siten, että niissä on komponenttikeittiöt, niitä täydennetään läheisyydessä olevilla opetustoimen kohteilla, joissa on kuumennuskeittiöt sekä näiden keittiöiden läheisyydessä olevilla erikseen valituilla päiväkodeilla.
- Kilpailutettavista kohteista voidaan muodostaa useamman kilpailutettavan kohteen osakokonaisuuksia (ryppäitä).
- Kohteiden valinnassa pyritään otantaan, joka kuvaa koulu-, oppilaitos- ja päiväkotiverkkoa pienoiskoossa.
- Komponenttikeittiöiden ja ryppäiden kilpailutus mahdollistaa myös pienempien toimijoiden osallistumisen opetusviraston kilpailutuksiin.
- Komponenttikeittiöiden kilpailuttaminen ei aiheuttaisi myöskään ylimääräisiä investointikustannuksia. Investoinnit on mahdollista tehdä tarvittavilta osin nykyisen palveluverkon sisällä ja toteuttaa investointiohjelman mukaisesti kohteiden perus-parannusten yhteydessä.
- Kilpailutuksen laajentamisen käynnistäminen jaksotetaan esimerkiksi kahteen osaan viiden (5) vuoden ajalle. Jaksotuksessa otetaan huomioon varhaiskasvatusviraston kohteiden kilpailutuksen jaksotus ja samaan aikaan kilpailutettavien kohteiden kokonaismäärä sekä mahdollisesti samaan aikaan pääkaupunkiseudulla tapahtuvat naapurikaupunkien kilpailutusajankohdat.

Vastaavasti siivouspalvelujen kilpailutusta laajennetaan vähitellen siten, että opetustoimen siivouspalveluista olisi kilpailutettu vähintään 32,5 %.

Hallintokuntien omana toimintana tuottamien tukipalvelujen keskittämisestä opetuslautakunta toteaa seuraavaa:

Opetusviraston tukipalveluissa omana työnä tuottamia työtehtäviä ovat ruotsinkielisten päiväkotien päiväkotiapulaisten työtehtävät ja koulujen teknisentyön kalustonhoidon palvelutehtävät.

Päivähoidon päiväkotiapulaiset suorittavat pääosin päiväkotien siivouspalvelutehtäviä tai niihin läheisesti liittyviä muita tehtäviä sekä avustavat tarvittaessa hoitohenkilökuntaa. Opetuslautakunta puoltaa ruotsinkielisen päivähoidon omana toimintana tuottamien siivouspalvelujen keskittämistä tilaaja-tuottaja-toimintatavan mukaisesti siten, että tilaaja ja palveluntuottaja ovat eri organisaatioissa.

Teknisentyön kalustonhoidon palvelutehtäviin kuuluu muun muassa:

- Tarkistaa ja pitää kunnossa kaikki teknisentyön tilojen kone- ja henkilökohtaiset turva- ja suojalaitteet.
- Suorittaa metalli- ja puuntyöstökoneiden sekä laitteiden määräaikaishuollot.
- Ilmoittaa koneissa, laitteissa ja työkaluissa havaitsemansa viat ja puutteet sekä suorittaa niiden korjaukset.
- Osallistuu peruskorjattavien ja uusien kohteiden työmaakokouksiin ja avustaa teknisentyön laitteiden ja koneiden sekä tarvittavien turva- ja suojalaitteiden asentamiseen ja niiden käyttökuntoon saattamiseen sekä teknisentyön tilojen koneiden, laitteiden ja välineiden muuttoon.
- Suorittaa teknisentyön tilojen koneiden/laitteiden, varusteiden ja työkalujen perushuollot

Opetuslautakunnan näkemys on, että omana toimintana tuotettujen kalustonhoitopalvelujen keskittäminen voidaan toteuttaa Helsingin kaupungin strategiaohjelman mukaisesti.

Teknisentyön kalustonhoidon palvelutehtävissä on erityisesti varmistettava, että tilaajaorganisaatiossa on ostettavan palvelun tilaajaosaamista teknisentyön kalustonhoidon palvelun määrän, sisällön ja laadun kuvaamiseen sekä laadunseurantaan.

Mahdollisen teknisentyön kalustonhoidon palvelutehtävän keskittämisen yhteydessä on lisäksi selvitettävä, missä kaupunkiorganisaatiossa teknisentyön kalustonhoitopalvelun edellyttämät kunnossapito- ja huoltomäärärahat ovat sekä, miten niihin liittyvät kilpailuttamis- ja tilaamistoiminnot järjestetään.

Jos teknisentyön kalustonhoitopalvelut keskitetään, on varmistuttava, että työn tuottavassa organisaatiossa on käytettävissä riittävät resurssit työtehtävien suorittamiseksi, jotta voidaan varmistua teknisentyön edellyttämästä työturvallisuudesta.

Käsittely

17.06.2014 Ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Jäsen Jalovaara ehdotti, että lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen jälkeen lisätään seuraavaa: "Kuntalain kuntien liikelaitosten toimintaa kilpailutilanteessa markkinoilla rajaavat muutokset ja kilpailuneutraliteetti säädökset eivät anna perusteita Palmia -

liikelaitoksen tuottamista palveluista luopumiseen ja niiden kilpailutukseen opetus- ja varhaiskasvatusvirastossa. Palmia on tuottanut toimialaansa kuuluvia palveluita kustannustehokkaasti ja luotettavasti. Palmian on edelleenkin mahdollista tuottaa koulujen ja päiväkotien ruoka-, siivous- ja kiinteistöpalvelut kunnallisena liikelaitoksena ja nykyisen laajuisena toimintana edellyttäen, että Palmia -liikelaitos toimii markkinoilla vain vähäisessä määrin ja satunnaisesti."

Kannattaja jäsen Razmyar

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Jäsen Jalovaaran vastaehdotus

Jaa-äännet: 8

jäsenet Ahva, Korolainen, Nordman, Palm, Raittinen, Rydman, Ørsted, puheenjohtaja Krohn

Ei-äännet: 3

jäsenet Jalovaara, Leoni, Razmyar

Hyväksyttiin esittelijän ehdotus äänin 8-3.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Airi Rintamäki, ruokapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86307
airi.rintamaki(a)hel.fi

Susanna Sarvanto-Hohtari, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
susanna.sarvanto-hohtari(a)hel.fi

Varhaiskasvatuslautakunta 17.06.2014 § 144

HEL 2014-001702 T 00 01 00

Lausunto

Varhaiskasvatuslautakunta päätti antaa kaupunginhallituksen konsernijaostolle ruokahuoltopalvelukonseptin kokonaisselvityksen lähtökohdista, ruokahuoltopalveluiden kilpailutuksen laajuudesta sekä varhaiskasvatusviraston omana toimintana tuottamien tukipalvelujen keskittämisestä seuraavan lausunnon:

Ruokahuoltopalvelukonseptin kokonaisselvityksen lähtökohdat

Päivähoidon ruokapalvelujen järjestämistä ohjaa varhaiskasvatusviraston ja Palmian välinen sopimus, joka on voimassa toistaiseksi. Opetusviraston kilpailuttamissa kohteissa on mukana neljä päiväkotia, joilla on yhteiset keittiöt koulujen kanssa.

Varhaiskasvatusviraston ruokahuollon hankinnan arvo on 26 milj. euroa. Päivähoidossa ruokailee päivittäin noin 21 000 lasta, ja ruokailevan henkilökunnan määrä on noin 5 000. Ruokapalvelua tarjotaan 322 eri osoitteessa. Lisäksi Palmia toimittaa ruoan 63 ryhmäperhepäiväkotiin sekä välipalat sekä kesäruoan 65 leikkipuistoon. Kehitysvammaisten ja autististen lasten iltapäivätoimintaa on 23 toimipisteessä.

Päivähoidon palveluverkko laajenee alle kouluikäisten väestönkasvun myötä. Vuosina 2015–2023 lasten määrän arvioidaan kasvavan noin 5 500 lapsella, mikä tarkoittaa 37 uutta noin 150 lapsen päiväkotia.

Päivähoidossa ja kotona nautitut ateriat ja välipalat muodostavat yhdessä lapsen ruokavalion kokonaisuuden. Päivähoidon ateriat kattavat 2/3 lapsen ravinnontarpeesta ja kotiin jää vain 1/3 ravinnontarpeesta. Ruoan ravitsemuksellinen laatu on lasten hyvinvoinnin kannalta ensiarvoisen tärkeää. Päivähoidossa ruokailu on osa lapsen varhaiskasvatusta. Lapsena opitut ruokailutottumukset ja -tavat ohjaavat myöhempää syömistä ja niillä on kauaskantoisia vaikutuksia lasten terveyteen ja kasvatukseen. Päivähoidossa lasta kannustetaan tutustumaan uusiin raaka-aineisiin ja maistamaan erilaisia ruokia. Tarkemmat tavoitteet ja suositukset on määriteltä Sosiaali- ja terveysministeriön laatimassa ravitsemussuosituksessa vuodelta 2004 ”Lapsi, perhe ja ruoka”. Ruokalistoja ja tuotevalikoimia suunnitellaan ja kehitetään asiakasta kuullen.

Varhaiskasvatuslautakunta ei pidä järkevänä ruokahuollon toimintamallin muuttamista hajautetusta kokonaan keskitettyyn, koska kaupunki on investoinut laajaan päiväkotien keittiöverkostoon. Keittiöt ovat hyväkuntoisia ja suurin osa tiloista mahdollistaa ruoan valmistamisen kokonaan tai osittain. Kuumennuskeittiöiden toimintaa tukemaan tarvitaan valmiin kylmän ruoan toimituksia ja jakelukeittiöiden osalta valmiin kuumen ruoan toimituksia. Elintarvikelaki (23/2006) edellyttää mm. että elintarvikehuoneiston sekä siellä harjoitettavan toiminnan tulee täyttää niille elintarvikemääräyksissä asetetut vaatimukset.

Ruokahuolto on kokonaispalvelu, josta vastaa palveluntuottajan henkilökunta päiväkodin tarpeen mukaan. Ruokahuoltoon liittyviä työtehtäviä ei voida siirtää hoito- ja kasvatushenkilökunnalle, eikä pelkkää ruoan tuotantoa voida eriyttää muusta ruokahuollosta.

Ruokahuollosta noin 80 % tuotetaan hajautetun mallin mukaisesti ja 20 % keskitettynä.

Ruokahuollon toimintamallista riippumatta palveluntuottaja tarvitsee aina kohteeseen keittiötilat, vaikka ruoka toimitettaisiinkin keskuskeittiöstä. Tuotantoprosessin on oltava lähellä ja tuotevalikoiman oltava mahdollisimman luonnonmukaista tuoretta ruokaa. Palveluntuottajan on järjestettävä toiminta käytössä olevien tilojen mukaan, sillä lisäinvestoinnit eivät ole mahdollisia.

Ruokahuoltopalvelujen kilpailutuksen laajuus

Selvitystyöryhmän loppuraportissa on lähdetty opetusviraston, sosiaali- ja terveysviraston sekä varhaiskasvatusviraston näkemyksiin perustuen siitä laskennallisesta oletuksesta, että kilpailutuksen määrä kaupungin ruokahuoltopalveluissa tulisi olemaan noin 30 %.

Varhaiskasvatuslautakunta pitää ehdotettua 30 %:n kilpailutettua osuutta varhaiskasvatusviraston osalta liian korkeana.

Ruokahuoltopalvelujen kilpailuttamisen laajentaminen noin 30 %:iin merkitsisi varhaiskasvatusviraston osalta yli 80 päiväkodin ruokapalvelun kilpailuttamista. Käytännössä näin laaja kilpailuttaminen ei ole lyhyellä aikavälillä mahdollista. Päivähoidossa ruokahuoltopalvelun on oltava joustavaa, luotettavaa ja ydintoimintaa tukevaa. Ruokahuoltotoiminnan on oltava resurssit huomioiden kestävä ja vastuullista toimintaa ja sen kilpailuttamista tulee harkita kohdekohtaisesti.

Laadukkaan palvelun saatavuuden takaamiseksi kaupungin on katsottava ruokahuollon kilpailuttamista yhtenä kokonaisuutena.

Tällä hetkellä koulujen yhteydessä kilpailutetut päivähoitoyksiköt ovat edullisempia. Edulliseen hintaan vaikuttavat kilpailutuksessa mukana oleva koulu- ja päiväkotikokonaisuus. Yhteistyö opetusviraston kanssa on luontevin tapa lisätä asteittaista alueellista kilpailutusta seuraavan viiden vuoden aikana. Varhaiskasvatusvirasto ja opetusvirasto toimivat usein samassa kiinteistössä ja palvelut tuotetaan samassa keittiössä. Koulut ja päiväkodit sijaitsevat lähekkäin. Kilpailuttamista voidaan lisätä nykyisen käytännön mukaisesti yhteistyössä opetusviraston kanssa.

Kohteet valitaan siten, että koululla on komponenttikeittiö ja kokonaisuutta täydennetään läheisyydessä olevilla koulu- ja erikseen valituilla päiväkotikohteilla, joissa on kuumennus- tai jakelukeittiöt. Kilpailutettavista kohteista voitaisiin muodostaa useamman kilpailutettavan kohteen osakokonaisuuksia ns. koulu- ja päiväkotiryppäitä. Kilpailutettavia ryppäitä voisi olla esim. 8–10

kappaletta. Jokaisessa ryppäessä olisi arviolta mukana päiväkotikohde tai -kohteita 1–5 kappaletta keittiön ruoanvalmistuskapasiteetista riippuen. Rypäsmallin mukaan toteutettu kilpailutus tarkoittaa vähintään 10 päiväkotia ja enintään 50 päiväkotia. Tarkempi laajuus voidaan määritellä vasta virastojen yhteisen suunnitelman pohjalta.

Varhaiskasvatustoimen talonrakentamishankkeiden rakentamishjelmaluonnoksessa vuosille 2015–2024 on useita yhteisiä hankkeita opetusviraston kanssa. Tiheän palveluverkon hyödyntämien on järkevää kilpailutukseen liittyvää kokonaisuutta pohdittaessa. Hallittua kilpailuttamista voidaan harkita myös tulevien monihallintokunnallisten kohteiden ja uusien yli 200 lapsen päiväkotien osalta.

Varhaiskasvatusvirastossa ei ole riittävästi ruokapalvelun kilpailuttamiseen tarvittavaa henkilöresurssia. Kilpailuttamisen lisääntyessä on hyödynnettävä entistä enemmän hankintakeskuksen asiantuntijaresurssia. Kilpailuttamisen toteuttaminen edellyttää siirtymäaikaa.

Varhaiskasvatusviraston olemassa oleva yhden henkilön ruokapalvelun asiantuntijaresurssi tarvitaan jatkossakin viraston omaan päivittäisen palvelun tukemiseen, sisällön tuottamiseen ja laadun valvontaan sekä virastojen väliseen yhteistyöhön.

Puhtauspalvelujen keskittäminen

Puhtauspalveluita järjestetään sekä viraston omana toimintana että ostopalveluna. Varhaiskasvatusviraston puhtauspalvelujen kokonaiskustannukset ovat noin 12 milj. euroa vuodessa, josta oman tuotannon osuus on 8 milj. euroa (noin 67 %). Varhaiskasvatusvirasto hankkii puhtauspalveluja noin 4 milj. eurolla vuodessa.

Osa varhaiskasvatusviraston puhtauspalvelujen hankinnasta on jo keskitetty Palmia-liikelaitokseen. Hankinnan arvo on noin 3,2 milj. euroa (80 % hankinnoista).

Palmia-liikelaitoksen Catering Koulu- ja päiväkotiyksikön kanssa solmitun Siivous- ja ruokapalvelusopimuksen arvo on noin 2,8 milj. euroa vuodessa ja se koskee noin 130 toimipistettä, joissa ruoka- ja ylläpitosiivouspalvelutyöt sekä tekstiilihuolto on yhdistetty yhdelle henkilölle. Tämä ratkaisu on tehty ruokapalvelun siirron yhteydessä 1.8.2010 kokonaispalvelun takaamiseksi pienissä yksiköissä.

Palmia-liikelaitoksen Siivouspalveluyksiköltä hankitaan palvelua noin 0,4 milj. eurolla.

Näiden sopimusten lisäksi virastolle ostetaan puhtauspalveluja 0,8 milj. eurolla yksityisiltä sopimus- ja puitesopimuskumppaneilta. Määräaikaisen ja tilapäisen ylläpitosiivouksen puitesopimus päättyy 30.4.2016. Lattioiden perussiivouksen puitesopimuksen optiovuosi päättyy 28.2.2015. Näissä sopimuksissa ei ole sitouduttu vähimmäisostomääriin. Lisäksi ikkunoiden pesuista on sopimus, joka päättyy 30.11.2014. Keskittäessä puhtauspalvelut Palmiaan edellytetään, että myös nämä sopimukset siirtyvät keskittämisen yhteydessä palvelun tuottajalle. Tekstiilihuoltoon palvelua ostetaan erityistilanteissa.

Varhaiskasvatuslautakunta puoltaa varhaiskasvatusviraston omana toimintana tuotettujen puhtauspalveluiden keskittämistä Palmiaan. Toimipisteiden määrän kasvaessa ja palveluverkon tihetessä on tilaajalla ja palveluntuottajalla paremmat mahdollisuudet kehittää palvelua yhtenä selkeänä kokonaisuutena taloudellisempaan suuntaan. Puhtauspalveluiden keskittäminen yhdelle palveluntuottajalle selkeyttäisi kokonaisuutta sekä tilaajan ja tuottajan rooleja.

Keskittäminen tulisi koskemaan noin 280 päiväkotia ja leikkipuistoapulaisten vakanssia, joista tällä hetkellä on noin 250 täytettynä. Päivähoitoa, leikkipuisto- ja kerhotoimintaa on likimain 460 osoitteessa, joissa siivottavaa pinta-alaa on yhteensä noin 180 000 m².

Kokemukset Siivous- ja ruokapalvelusopimuksen mukaisista yhdistelmävakansseista ovat olleet hyviä ja ne tulee säilyttää jatkossakin niin, että tilaaja voi hankkia palvelut päivähoidon tarpeen mukaan Cateringin puolelta.

Siivous on tukipalveluna keskeinen mm. infektioiden ehkäisemisessä ja siivoushenkilökunta on kiinteästi osa päiväkotien henkilökuntaa. Jos siivous päätetään keskittää Palmiaan, on varhaiskasvatuslautakunnan mielestä varmistettava, että siivous pysyy saumattomana osana päiväkotien toimintaa, henkilökunta on mahdollisimman pysyvää ja kiinteä osa päiväkodin työyhteisöä. Keskittäminen ei myöskään saa johtaa tilanteeseen, jossa tilaajan-tuottajan roolit rajaavat turhaan toimenkuvia eikä mielekäs yhteistyö toteudu.

Palmiaan keskitettäviin puhtauspalveluihin tulee sisältyä ylläpitosiivouksen (päivittäin tai harvemmin tehtävä säännöllisen, puhtautta ylläpitävän siivouksen) lisäksi myös perussiivoukset (ikkunoiden pesu, pinttyneen, kiinnittyneen lian ja vahan poistaminen lattioilta ja muilta pinnoilta ja tarvittaessa lattian vahaaminen), jotka varhaiskasvatusvirasto ostaa tällä hetkellä kaupungin ulkopuolisilta puitesopimuskumppaneilta.

Palveluverkko muuttuu jatkuvasti ja palvelun tarve kasvaa. Jatkossakin on taattava varhaiskasvatusviraston puhtauspalvelujen asiantuntijaresurssin riittävyys. Varhaiskasvatusviraston suunnittelija mitoittaa keskittämisen jälkeenkin tarvittavan palvelun määrän, toimii viraston puhtauspalvelun asiantuntijana ja yksiköiden esimiesten tukena laadun tarkkailussa sekä sopimuksen noudattamisessa.

Sosiaali- ja terveysministeriön opas 2005:28 "Infektioriskin vähentäminen päivähoidossa" ohjaa päiväkotikiikösten lasten tilojen puhtaanapitoa. Infektioriskistä johtuen siivouksessa ja tekstiilihuollossa tulee erityisesti muistaa aseptiikka ja muut hyvään hygieniaan vaikuttavat seikat.

Koska päiväkotien siivous- ja ruokapalvelut ovat keskeinen tukipalvelu, tulisi asia tuoda lautakuntaan uudelleen lausunnonle ennen valtuustokäsittelyä, kun Palmian hallintomalli on päätetty kaupunginhallituksen konsernijaostossa.

Henkilöstötoimikunta on käsitellyt lausuntoa kokouksessaan 10.6.2014. Ote kokouksen pöytäkirjasta on liitteenä.

Käsittely

17.06.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sanna Vesikansa: Lisätään kappaleen, joka alkaa sanoilla "Kokemukset Siivous- ja ruokapalvelusopimuksen mukaisista yhdistelmävakansseista" jälkeen uusi kappale: "Siivous on tukipalveluna keskeinen mm. infektioiden ehkäisemisessä ja siivoushenkilökunta on kiinteästi osa päiväkotien henkilökuntaa. Jos siivous päätetään keskittää Palmiaan, on varhaiskasvatuslautakunnan mielestä varmistettava, että siivous pysyy saumattomana osana päiväkotien toimintaa, henkilökunta on mahdollisimman pysyvää ja kiinteä osa päiväkodin työyhteisöä. Keskittäminen ei myöskään saa johtaa tilanteeseen, jossa tilaajan-tuottajan roolit rajaavat turhaan toimenkuvia eikä mielekäs yhteistyö toteudu".

Kannattajat: Tuomas Tiihonen

Vastaehdotus:

Sanna Vesikansa: Lisätään kappaleen, joka alkaa sanoilla "Sosiaali- ja terveysministeriön opas 2005:28" jälkeen uusi kappale: Koska päiväkotien siivous- ja ruokapalvelut ovat keskeinen tukipalvelu, tulisi asia tuoda lautakuntaan uudelleen lausunnonle ennen valtuustokäsittelyä, kun Palmian hallintomalli on päätetty kaupunginhallituksen konsernijaostossa.

27.10.2014

Kannattajat: Tuomas Tiihonen

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisätään kappaleen, joka alkaa sanoilla "Selvitystyöryhmän loppuraportissa on lähdetty" jälkeen:

"Varhaiskasvatuslautakunta pitää ehdotettua 30 %:n kilpailutettua osuutta varhaiskasvatusviraston osalta liian korkeana".

Kannattajat: Terhi Mäki

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Poistetaan kappaleen, joka alkaa sanoilla "Tällä hetkellä koulujen yhteydessä kilpailutetut päivähoitoyksiköt" viimeinen lause "Kilpailuttamista voidaan lisätä nykyisen käytännön mukaisesti yhteistyössä opetusviraston kanssa."

Kannattajat: Terhi Mäki

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisätään kappaleen, joka alkaa sanoilla "Keskittäminen tulisi koskemaan noin 280 päiväkotijäsenin ja leikkipuistoapulaisen vakanssia", jälkeen omaksi kappaleeksi seuraava teksti:

"Varhaiskasvatuslautakunta ei näe Palmian yhtiöittämistä kilpailuneutraliteettiperiaatteen toteuttamisen tai oman toimintansa kannalta perusteltuna. Mikäli yhtiöittämiseen päädytään, mahdolliset keskittämiset tulisi toteuttaa ennen yhtiöittämistä siinä vaiheessa, kun Palmia harjoittaa kyseisiä toimintoja vielä liikelaitosmuodossa tai inhouseyhtiönä."

Kannattajat: Terhi Mäki

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lisätään kappaleen, joka alkaa sanoilla "Kokemukset Siivous- ja ruokapalvelusopimuksen mukaisista yhdistelmävakansseista" jälkeen uusi kappale: "Siivous on tukipalveluna keskeinen mm. infektioiden ehkäisemisessä ja siivoushenkilökunta on kiinteästi osa päiväkotien henkilökuntaa. Jos siivous päätetään keskittää Palmiaan, on varhaiskasvatuslautakunnan mielestä varmistettava, että siivous pysyy saumattomana osana päiväkotien toimintaa, henkilökunta on mahdollisimman pysyvää ja kiinteä osa päiväkodin työyhteisöä. Keskittäminen ei myöskään saa johtaa tilanteeseen, jossa tilaajan-tuottajan roolit rajaavat turhaan toimenkuvia eikä mielekäs yhteistyö toteudu".

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 9

Mukhtar Abib, Mika Ebeling, Veronika Honkasalo, Jani Moliis, Terhi Mäki, Aleksi Niskanen, Laura Nurminen, Tuomas Tiihonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritettussa äänestyksessä Sanna Vesikansan vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen yksimielisesti.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään kappaleen, joka alkaa sanoilla "Sosiaali- ja terveysministeriön opas 2005:28" jälkeen uusi kappale: Koska päiväkotien siivous- ja ruokapalvelut ovat keskeinen tukipalvelu, tulisi asia tuoda lautakuntaan uudelleen lausunnonle ennen valtuustokäsittelyä, kun Palmian hallintomalli on päätetty kaupunginhallituksen konsernijaostossa.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 9

Mukhtar Abib, Mika Ebeling, Veronika Honkasalo, Jani Moliis, Terhi Mäki, Aleksi Niskanen, Laura Nurminen, Tuomas Tiihonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritettussa äänestyksessä Sanna Vesikansan vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen yksimielisesti.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään kappaleen, joka alkaa sanoilla "Selvitystyöryhmän loppuraportissa on lähdetty" jälkeen: "Varhaiskasvatuslautakunta pitää ehdotettua 30 %:n kilpailutettua osuutta varhaiskasvatusviraston osalta liian korkeana".

Jaa-äännet: 3

Mukhtar Abib, Laura Nurminen, Tuomas Tiihonen

Ei-äännet: 6

Mika Ebeling, Veronika Honkasalo, Jani Moliis, Terhi Mäki, Aleks Niskanen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritettussa äänestyksessä Veronika Honkasalon vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 6–3.

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan kappaleen, joka alkaa sanoilla "Tällä hetkellä koulujen yhteydessä kilpailutetut päivähoitoyksiköt" viimeinen lause "Kilpailuttamista voidaan lisätä nykyisen käytännön mukaisesti yhteistyössä opetusviraston kanssa."

Jaa-äännet: 5

Mukhtar Abib, Mika Ebeling, Jani Moliis, Laura Nurminen, Tuomas Tiihonen

Ei-äännet: 4

Veronika Honkasalo, Terhi Mäki, Aleks Niskanen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti Veronika Honkasalon vastaehdotuksen äänin 5–4.

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään kappaleen, joka alkaa sanoilla "Keskittäminen tulisi koskemaan noin 280 päiväkotij- ja leikkipuistoapulaisten vakanssia", jälkeen omaksi kappaleeksi seuraava teksti: "Varhaiskasvatuslautakunta ei näe Palmian yhtiöittämistä kilpailuneutraliteettiperiaatteen toteuttamisen tai oman toimintansa kannalta perusteltuna. Mikäli yhtiöittämiseen päädytään, mahdolliset keskittämiset tulisi toteuttaa ennen yhtiöittämistä siinä vaiheessa, kun Palmia harjoittaa kyseisiä toimintoja vielä liikelaitosmuodossa tai inhouseyhtiönä."

Jaa-äännet: 5

Mukhtar Abib, Mika Ebeling, Jani Moliis, Laura Nurminen, Tuomas Tiihonen

27.10.2014

Ei-äänet: 3

Veronika Honkasalo, Terhi Mäki, Aleksi Niskanen

Tyhjä: 1

Sanna Vesikansa

Poissa: 0

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti Veronika Honkasalon vastaehdotuksen äänin 5–3. Tyhjää äänesti 1.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Armi Vaden, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 43346
armi.vaden(a)hel.fi

Paula Tellervo Merikallio, suunnittelija (siivoustyö), puhelin: 310 43509
paula.t.merikallio(a)hel.fi

Erja Suokas, ruokapalveluvastaava, puhelin: 310 43246
erja.suokas(a)hel.fi

Palmia-liikelaitoksen jk 05.06.2014 § 32

HEL 2014-001702 T 00 01 00

Lausunto

Palmia-liikelaitoksen johtokunta antoi seuraavan lausunnon:

Palmia-liikelaitoksen hallinto- ja toimintamallia käsitelleen selvitystyöryhmän esityksestä ja kaupunginhallituksen konsernijaoston asian jatkovalmistelun päätöksestä Palmian johtokunta antaa seuraavan lausunnon:

Kuntien liikelaitosten toimintaa kilpailutilanteessa markkinoilla rajaavan, kuntalain muutoksen tultua voimaan syksyllä 2013, Palmian toiminnan laajuutta ja hallintomallia on selvittänyt kaupunginkanslian ja Palmian edustajista muodostettu selvitystyöryhmä. Selvitystyöryhmän esityksen mukaan, kaupunginhallituksen konsernijaosto on päättänyt esittää äänestyspäätöksellä Palmian ruokahuoltotoiminnan (pois lukien henkilöstöruokailu) säilyttämistä liikelaitoksena ja muiden Palmian toimintojen osalta kehottaa kaupunginkansliaa valmistelevaan ehdotus toimintojen yhtiöittämisestä. Selvitysryhmän raportin mukaan yhtiöitettävissä toiminnoissa kaupungin tulisi avata palveluhankinnat kilpailulle siirtymäkauden jälkeen.

Palmian johtokunta katsoo, että Palmian hallintomalleja selvittäneen selvitystyöryhmän raportti ei anna perusteita luopua hyvin toimivasta liikelaitosmallista. Palmian tuottamat palvelut ovat tärkeä osa kaupungin asukkaille tarjoamia opetus-, varhaiskasvatus-, sosiaali- ja terveys- ja joukkoliikennepalveluita. On tärkeää, että mm. koulujen, päiväkotien ja hoitolaitoksien tarvitsemat ateria-, kiinteistöhuolto- ja siivouspalvelut ovat laadukkaita ja palvelujen toimitusvarmuus on korkealla tasolla. Palmia on liikelaitoksena tuottanut toimialansa palvelut laadukkaasti, tehokkaasti ja luotettavasti.

Palmia voi jatkaa toimintaansa liikelaitoksena, jos markkinoille tarjotaan palveluita vain satunnaisesti. Palmian toiminnan taloudelliset edellytykset voidaan varmistaa hyväksymällä kaupungin palvelujen hankintastrategia, jossa määritellään merkittävä osa kaupungin virastojen ja laitosten palvelujen hankinnoista tehtäväksi suorina kaupungin sisäisinä hankintoina Palmialta.

Palmian johtokunta toteaa kantanaan kaupunginhallituksen konsernijaostolle, että Palmian on perusteltua jatkaa toimintaansa nykyisen laajuisena liikelaitoksena. Johtokuntaa esittää, että kaupunginkansliaa kehoitetaan valmistelevaan vuoden 2014 aikana hyväksyttäväksi Palmian johtosääntöön muutos, jossa määritellään Palmian tuottavan toimialansa palveluita kaupunkikonsernin virastoille, laitoksille ja yhteisöille ja jossa todetaan Palmian toimivan markkinoilla kuntalain mukaisesti vain vähäisessä määrässä.

Käsittely

05.06.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Karita Toijonen: PUHEENJOHTAJAN ESITYS JOHTOKUNNAN LAUSUNNOKSI PALMIAN HALLINTOMALLISTA

Palmia – liikelaitoksen hallinto- ja toimintamallia käsitelleen selvitystyöryhmän esityksestä ja Kaupunginhallituksen konsernijaoston asian jatkovalmistelun päätöksestä Palmian johtokunta antaa seuraavan lausunnon:

Kuntien liikelaitosten toimintaa kilpailutilanteessa markkinoilla rajaavan, kuntalain muutoksen tultua voimaan syksyllä 2013, Palmian toiminnan laajuutta ja hallintomallia on selvittänyt kaupunginkanslian ja Palmian edustajista muodostettu selvitystyöryhmä. Selvitystyöryhmän esityksen mukaan, kaupunginhallituksen konsernijaosto on päättänyt esittää äänestyspäätöksellä Palmian ruokahuoltotoiminnan (pois lukien henkilöstöruokailu) säilyttämistä liikelaitoksena ja muiden Palmian toimintojen osalta kehottaa kaupunginkansliaa valmistelevaan ehdotus

toimintojen yhtiöittämisestä. Selvitysryhmän raportin mukaan yhtiöitettävissä toiminnoissa kaupungin tulisi avata palveluhankinnat kilpailulle siirtymäkauden jälkeen.

Palmian johtokunta katsoo, että Palmian hallintomalleja selvittäneen selvitystyöryhmän raportti ei anna perusteita luopua hyvin toimivasta liikelaitosmallista. Palmian tuottamat palvelut ovat tärkeä osa kaupungin asukkaille tarjoamia opetus-, varhaiskasvatus-, sosiaali- ja terveys- ja joukkoliikennepalveluita. On tärkeää, että mm. koulujen, päiväkotien ja hoitolaitoksien tarvitsemat ateria-, kiinteistöhuolto- ja siivouspalvelut ovat laadukkaita ja palvelujen toimitusvarmuus on korkealla tasolla. Palmia on liikelaitoksena tuottanut toimialansa palvelut laadukkaasti, tehokkaasti ja luotettavasti.

Palmia voi jatkaa toimintaansa liikelaitoksena, jos markkinoille tarjotaan palveluita vain satunnaisesti. Palmian toiminnan taloudelliset edellytykset voidaan varmistaa hyväksymällä kaupungin palvelujen hankintastrategia, jossa määritellään merkittävä osa kaupungin virastojen ja laitosten palvelujen hankinnoista tehtäväksi suorina kaupungin sisäisinä hankintoina Palmialta.

Palmian johtokunta toteaa kantanaan kaupunginhallituksen konsernijaostolle, että Palmian on perusteltua jatkaa toimintaansa nykyisen laajuisena liikelaitoksena. Johtokuntaa esittää, että kaupunginkansliaa kehoitetaan valmistelevaan vuoden 2014 aikana hyväksyttäväksi Palmian johtosääntöön muutos, jossa määritellään Palmian tuottavan toimialansa palveluita kaupunkikonsernin virastoille, laitoksille ja yhteisöille ja jossa todetaan Palmian toimivan markkinoilla kuntalain mukaisesti vain vähäisessä määrässä.

Kannattajat: Anu Suoranta

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: PUHEENJOHTAJAN ESITYS JOHTOKUNNAN
LAUSUNNOKSI PALMIAN HALLINTOMALLISTA

Palmia – liikelaitoksen hallinto- ja toimintamallia käsitelleen selvitystyöryhmän esityksestä ja Kaupunginhallituksen konsernijaoston asian jatkovalmistelun päätöksestä Palmian johtokunta antaa seuraavan lausunnon: Kuntien liikelaitosten toimintaa kilpailutilanteessa markkinoilla rajaavan, kuntalain muutoksen tultua voimaan syksyllä 2013, Palmian toiminnan laajuutta ja hallintomallia on selvittänyt kaupunginkanslian ja Palmian edustajista muodostettu selvitystyöryhmä. Selvitystyöryhmän esityksen mukaan,

kaupunginhallituksen konsernijaosto on päättänyt esittää äänestyspäätöksellä Palmian ruokahuoltotoiminnan (pois lukien henkilöstöruokailu) säilyttämistä liikelaitoksena ja muiden Palmian toimintojen osalta kehottaa kaupunginkansliaa valmistelemaan ehdotus toimintojen yhtiöittämisestä. Selvitysryhmän raportin mukaan yhtiöitettävissä toiminnoissa kaupungin tulisi avata palveluhankinnat kilpailulle siirtymäkauden jälkeen. Palmian johtokunta katsoo, että Palmian hallintomalleja selvittäneen selvitystyöryhmän raportti ei anna perusteita luopua hyvin toimivasta liikelaitosmallista. Palmian tuottamat palvelut ovat tärkeä osa kaupungin asukkaille tarjoamia opetus-, varhaiskasvatus-, sosiaali- ja terveys- ja joukkoliikennepalveluita. On tärkeää, että mm. koulujen, päiväkotien ja hoitolaitoksien tarvitsemat ateria-, kiinteistöhuolto- ja siivouspalvelut ovat laadukkaita ja palvelujen toimitusvarmuus on korkealla tasolla. Palmia on liikelaitoksena tuottanut toimialansa palvelut laadukkaasti, tehokkaasti ja luotettavasti. Palmia voi jatkaa toimintaansa liikelaitoksena, jos markkinoille tarjotaan palveluita vain satunnaisesti. Palmian toiminnan taloudelliset edellytykset voidaan varmistaa hyväksymällä kaupungin palvelujen hankintastrategia, jossa määritellään merkittävä osa kaupungin virastojen ja laitosten palvelujen hankinnoista tehtäväksi suorina kaupungin sisäisinä hankintoina Palmialta. Palmian johtokunta toteaa kantanaan kaupunginhallituksen konsernijaostolle, että Palmian on perusteltua jatkaa toimintaansa nykyisen laajuisena liikelaitoksena. Johtokuntaa esittää, että kaupunginkansliaa kehoitetaan valmistelemaan vuoden 2014 aikana hyväksyttäväksi Palmian johtosääntöön muutos, jossa määritellään Palmian tuottavan toimialansa palveluita kaupunkikonsernin virastoille, laitoksille ja yhteisöille ja jossa todetaan Palmian toimivan markkinoilla kuntalain mukaisesti vain vähäisessä määrässä.

Jaa-äännet: 2

Jukka Mattila, Nina Sillantaka

Ei-äännet: 6

Cecilia Ehrnrooth, Annikki Finnig, Janne Länsipuro, Anu Suoranta, Karita Toijonen, Samuli Vapaasalo

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Pauliina Posti

Antti Värtelä: Esittelijä ilmoitti päätökseen eriävän mielipiteensä.

27.10.2014

Ryj/3

Lisäksi johtokunta merkitsi tiedoksi, että hallintomalliasiaa ja johtokunnan nyt käsiteltyä esitystä on käsitelty Palmia-liikelaitoksen henkilöstötoimikunnan 4.6.2014 pidetyssä kokouksessa.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Antti Värtelä

Lisätiedot

Raimo Niippa, hallintopäällikkö, puhelin: 310 27609
raimo.niippa(a)palmia.fi
